

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

4^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 24 Δεκεμβρίου 2021 με την εξής σύνθεση: Γεώργιος Κουκούτσης, Πρόεδρος, Γερασιμούλα-Μαρία Δρακονταειδή – Εισηγήτρια και Μαργαρίτα Κανάβα, Μέλη.

Για να εξετάσει:

(α) την από 15-11-2021 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 2147/17-11-2021 του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στ.. ..., οδός ..., εφεξής «ο α' προσφεύγων», όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

(β) την από 15-11-2021 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 2149/17-11-2021 του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...», που εδρεύει στο ..., οδός ... αρ. ..., εφεξής «ο β' προσφεύγων», όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

(γ) την από 15-11-2021 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 2151/17-11-2021 του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στην ..., οδός ... αρ....., εφεξής «ο γ' προσφεύγων», όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του αναθέτοντος φορέα «... και κατά της υπ' αρ. 4182/973/14.10.2021 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της «...», με την οποία έγινε δεκτό το από 30-08-2021 πρακτικό αποσφράγισης – αξιολόγησης προσφορών της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού, κατά το σκέλος αυτής με το οποίο: α) έγινε δεκτή η προσφορά του οικονομικού φορέα «...», σύμφωνα με την α' προσφυγή β) αποφασίστηκε η απόρριψη της προσφοράς του β' προσφεύγοντος κι έγιναν δεκτές οι προσφορές των οικονομικών φορέων «...» (1^η σε σειρά κατάταξης), «...» (2η σε σειρά κατάταξης), ... (3η σε σειρά κατάταξης), ... (4η σε σειρά κατάταξης) και ... (5^η σε σειρά κατάταξης), σύμφωνα με την β' προσφυγή (γ) αποφασίστηκε η

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

απόρριψη της προσφοράς του γ' προσφεύγοντος και η αποδοχή των προσφορών των οικονομικών φορέων «...» και «...», σύμφωνα με την γ' προσφυγή, εφεξής «η προσβαλλομένη» και

Κατά του παρεμβαίνοντος στις ως άνω α', β', γ' προσφυγές οικονομικού φορέα «...» με τον διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στην ..., ... αρ..., εφεξής «ο α' παρεμβαίνων», όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του παρεμβαίνοντος στην ως άνω β' προσφυγή οικονομικού φορέα «...» και τον διακριτικό τίτλο «...».

Κατά του παρεμβαίνοντος στην ως άνω β' προσφυγή οικονομικού φορέα «...», που εδρεύει στ... ..., οδός ...αρ..., εφεξής ο «γ' παρεμβαίνων», όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του παρεμβαίνοντος στις ως άνω β' και γ' προσφυγές οικονομικού φορέα «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στην ..., οδός ..., όπως νομίμως εκπροσωπείται, εφεξής «ο δ' παρεμβαίνων».

Με την προδικαστική προσφυγή του ο α' προσφεύγων αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλομένη κατά το ως άνω προσβαλλόμενο σκέλος.

Με την προδικαστική προσφυγή του ο β' προσφεύγων αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλομένη κατά το ως άνω προσβαλλόμενο σκέλος.

Με την προδικαστική προσφυγή του ο γ' προσφεύγων αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλομένη κατά το ως άνω προσβαλλόμενο σκέλος.

Με την παρέμβασή του ο α' παρεμβαίνων αιτείται την απόρριψη των ασκηθεισών α', β', γ' προσφυγών και τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλομένης. Ειδικότερα, με την παρέμβασή του κατά της α' ως άνω προσφυγής αιτείται την απόρριψη αυτής κατά το σκέλος αυτής με το οποίο στρέφεται κατά της αποδοχής της προσφοράς του α' παρεμβαίνοντος και τη διατήρηση της προσβαλλομένης. Με την παρέμβασή του κατά της β' προσφυγής αιτείται την απόρριψη αυτής, κατά το σκέλος της με το οποίο στρέφεται κατά της απόρριψης της προσφοράς του β' προσφεύγοντος και τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλομένης. Με την παρέμβασή του κατά της γ' προσφυγής αιτείται την απόρριψη αυτής τόσο κατά το σκέλος της με το οποίο στρέφεται κατά της απόρριψης της προσφοράς του γ' προσφεύγοντος, όσο και την αποδοχή της προσφοράς του α' παρεμβαίνοντος και, περαιτέρω, τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλομένης.

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

Με την παρέμβασή του ο β' παρεμβαίνων αιτείται την απόρριψη της ασκηθείσας β' προσφυγής κατά το σκέλος αυτής που στρέφεται κατά της απόρριψης της προσφοράς του β' προσφεύγοντος και τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλομένης.

Με την παρέμβασή του ο γ' παρεμβαίνων αιτείται την απόρριψη της ασκηθείσας β' προσφυγής και τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλομένης ως προς την αποδοχή της προσφοράς του.

Με την παρέμβασή του ο δ' παρεμβαίνων αιτείται την απόρριψη των ασκηθεισών β' και γ' προσφυγών και τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλομένης ως προς την αποδοχή της προσφοράς του και την απόρριψη των προσφορών των β' και γ' προσφευγόντων.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της α' προσφυγής καταβλήθηκε παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, συνολικού ποσού 15.000 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την πληρωμή στην Τράπεζα), που, αποτελεί το ανώτερο ποσό νομίμου παραβόλου και υπολογίζεται βάσει της εκτιμώμενης αξίας χωρίς ΦΠΑ της σύμβασης ποσού 3.067.992,00 € πλέον ΦΠΑ ευρώ. Περαιτέρω, για την άσκηση της β' προσφυγής καταβλήθηκε παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, συνολικού ποσού 15.000,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την πληρωμή στην Τράπεζα), που, αποτελεί το ανώτερο ποσό νομίμου παραβόλου και υπολογίζεται βάσει της εκτιμώμενης αξίας χωρίς ΦΠΑ της σύμβασης ποσού 3.067.992,00 € πλέον ΦΠΑ ευρώ. Ακόμη, για την άσκηση της γ' προσφυγής καταβλήθηκε παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, συνολικού ποσού 15.000,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την πληρωμή στην Τράπεζα), που, αποτελεί το ανώτερο ποσό νομίμου παραβόλου και

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

υπολογίζεται βάσει της εκτιμώμενης αξίας χωρίς ΦΠΑ της σύμβασης ποσού 3.067.992,00 € πλέον ΦΠΑ ευρώ.

2. Επειδή, με την με αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξη του αναθέτοντος φορέα προκηρύχθηκε Ανοικτός Μειοδοτικός Διαγωνισμός για την ανάδειξη αναδόχου για την «Παροχή Υπηρεσιών Καθαρισμού των σταθμών και αποβαθρών, των τεχνικών δωματίων και της Γραμμής του συστήματος της Γραμμής 1 της ...» (CPV: ...). Η αρχική διάρκεια της σύμβασης, που θα υπογραφεί μεταξύ της ... και του Αναδόχου θα είναι για διάστημα δύο (2) ετών. Η έναρξη ισχύος της σύμβασης θα καθοριστεί με την υπογραφή του σχετικού συμφωνητικού παροχής υπηρεσιών. Ο προϋπολογισμός για την αρχική διάρκεια της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό τριών εκατομμυρίων επτακοσίων εξήντα χιλιάδων Ευρώ (3.760.000,00€) (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 4.662.400,00€). Η σύμβαση θα ανατεθεί με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς μόνο βάσει τιμής

3. Επειδή, η διακήρυξη καταχωρήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 23-04-2021 με ΑΔΑΜ ... και στη διαδικτυακή πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ), όπου έλαβε συστημικό αριθ. .... Προκήρυξη της παρούσας σύμβασης εστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 23-04-2021.

4. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός που προκήρυξε ο αναθέτων φορέας ενόψει του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή οι υπό εξέταση α', β' και γ' προδικαστικές προσφυγές : α) έχουν ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον η κάθε μία από αυτές κατατέθηκε στις 15-11-2021 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στους προσφεύγοντες μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 4-11-2021 β) ασκήθηκαν με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του ΠΔ 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκαν στην ΑΕΠΠ από έκαστο προσφεύγοντα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν.

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017.

6. Επειδή, στην υπό κρίση διαγωνιστική διαδικασία συμμετείχαν οκτώ οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων οι α', β' και γ' προσφεύγοντες, καθώς και οι α' και γ' παρεμβαίνοντες. Κατόπιν αποσφράγισης των τεχνικών προσφορών, και ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής από την αρμόδια Επιτροπή, με το από 28-5-21 πρακτικό Νο1 αποσφράγισης και αξιολόγησης των προσφορών, διαπιστώθηκε ότι δε συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού καμίας εκ των συμμετεχουσών εταιρειών, καθώς και ότι πληρούνται τα κριτήρια επιλογής, έγιναν αποδεκτά όλα τα δικαιολογητικά συμμετοχής και συνεχίστηκε η διαγωνιστική διαδικασία με όλες τις συμμετέχουσες εταιρείες για την ανάδειξη αναδόχου της υπηρεσίας. Εν συνεχεία, η αρμόδια Επιτροπή του Διαγωνισμού μετά από έλεγχο και αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών και κατόπιν των διευκρινήσεων που ζητήθηκαν και εστάλησαν από τις εταιρίες, με το από 30-8-21 πρακτικό απέρριψε τις οικονομικές προσφορές των β' και γ' προσφευγόντων καθώς και των οικονομικών φορέων ... και ... κι, έκανε δεκτές τις προσφορές του, α' προσφεύγοντος, α' παρεμβαίνοντος, γ' παρεμβαίνοντος και των οικονομικών φορέων ... και ... Οι ανωτέρω οικονομικοί φορείς των οποίων οι προσφορές έγιναν δεκτές στη διαγωνιστική διαδικασία κατατάχθηκαν ως ακολούθως σε σειρά μειοδοσίας: ο α' παρεμβαίνων, πρώτος σε σειρά κατάταξης), ο α' προσφεύγων, δεύτερος σε σειρά κατάταξης, ο γ' παρεμβαίνων, τρίτος σε σειρά κατάταξης, ο οικονομικός φορέας ..., τέταρτος σε σειρά κατάταξης, ο οικονομικός φορέας ..., πέμπτος σε σειρά κατάταξης.

7. Επειδή, κατόπιν των εκτεθέντων στη σκέψη 6, ο α' προσφεύγων με έννομο συμφέρον στρέφεται κατά της αποδοχής της προσφοράς του α' παρεμβαίνοντος και, ήδη, προσωρινού αναδόχου καθώς η προσφορά του (α' προσφεύγοντος) έγινε δεκτή στο διαγωνισμό και κατατάχθηκε δεύτερος σε σειρά μειοδοσίας, επικαλείται δε ζημία του ερειδόμενη στην παράνομη αποδοχή της προσφοράς του α' παρεμβαίνοντος και όφελος από την ανάδειξη του ίδιου ως μειοδότη.

Περαιτέρω, ο β' προσφεύγων, καταρχήν, με έννομο συμφέρον στρέφεται κατά της απόρριψης της προσφοράς του καθώς υπέβαλε

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

προσφορά και θεμελιώνει το έννομο συμφέρον του στη ζημία του από την παράνομη απόρριψη της προσφοράς του και το όφελος από την ανάδειξη του ίδιου ως προσωρινού αναδόχου. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που γινόταν δεκτή η προσφορά του, βάσει της προσφερόμενης τιμής, θα κατατασσόταν πρώτος σε σειρά μειοδοσίας. Περαιτέρω, με την υπό εξέταση προσφυγή ο β' προσφεύγων επιδιώκει την ακύρωση της προσβαλλόμενης και κατά το μέρος που έκανε αποδεκτή την προσφορά του α' προσφεύγοντος, του α' παρεμβαίνοντος, του γ' παρεμβαίνοντος και των οικονομικών φορέων ... και ..., ήτοι όλων των οικονομικών φορέων των οποίων οι προσφορές έγιναν δεκτές. Σύμφωνα, δε, με τα προσφάτως κριθέντα (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 408/2018) η διαπλαστική ενέργεια της ακυρωτικής απόφασης της ΑΕΠΠ αποτελεί μία από τις κύριες συνέπειες αυτής και επενεργεί *erga omnes* σε αναδραμόντα χρόνο και, ως εκ του διαπλαστικού της χαρακτήρα, ενεργεί υπέρ και κατά πάντων. Η ακυρωθείσα πράξη θεωρείται ως μηδέποτε εκδοθείσα και κατ' αυτόν τον τρόπο επαναφέρεται αυτοδικαίως η πραγματική και νομική κατάσταση που υπήρχε πριν από την έκδοσή της. Με τη διαπλαστική απόφαση συντελείται η μεταβολή μιας έννομης σχέσης, δημιουργείται μια νέα νομική κατάσταση, το, δε, γεγονός της συντελεσθείσας αυτής νομικής μεταβολής πρέπει, κατά νομοθετική βούληση, να αναγνωρισθεί ως γεγονός αναμφισβήτητο. Το αναγνωριστικό-διαγνωστικό αυτό πόρισμα της ακυρωτικής απόφασης ανευρίσκεται στις αιτιολογίες της απόφασης και μάλιστα αποτελεί «προδικαστικό ζήτημα» του κυρίου ζητήματος, που είναι η ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης. Ως εκ τούτου, με βάση τα κριθέντα στην απόφαση ΕΑ ΣΤΕ 408/2018, σε περίπτωση που με απόφαση της ΑΕΠΠ ακυρωθεί η απόρριψη της προσφοράς του προσφεύγοντος χωρεί η μετ' συμφέροντος προβολή εκ μέρους και νόμιμη εξέταση εκ μέρους της ΑΕΠΠ των λόγων που βάλλουν κατά της συμμετοχής των ως άνω οικονομικών φορέων χωρίς να απαιτείται να εκδοθεί νέα απόφαση της αναθέτουσας αρχής σε συμμόρφωση προς την απόφαση αυτή. Περαιτέρω, εφόσον, κριθεί νόμιμος ο αποκλεισμός του β' προσφεύγοντος το έννομο συμφέρον του εξαρτάται από την επίκληση συμφέροντος ματαιώσεως της διαγωνιστικής διαδικασίας και επισημαίνεται ότι με την απόφαση του ΔΕΕ της 24 Μαρτίου 2021 κατόπιν προδικαστικού ερωτήματος της Επιτροπής Αναστολών του ΣΤΕ, κρίθηκε ότι «ένας

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

προσφέρων ο οποίος αποκλείστηκε από διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης σε στάδιο προγενέστερο του σταδίου της ανάθεσης της σύμβασης αυτής και του οποίου η αίτηση για την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης αποκλεισμού του από τη διαδικασία αυτή απορρίφθηκε μπορεί να προβάλει, με την ταυτοχρόνως ασκηθείσα αίτησή του για την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης περί αποδοχής της προσφοράς άλλου προσφέροντος, όλους τους ισχυρισμούς που αφορούν παραβίαση της ενωσιακής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων ή των εθνικών κανόνων μεταφοράς της νομοθεσίας αυτής, συμπεριλαμβανομένων των ισχυρισμών που δεν έχουν σχέση με τις πλημμέλειες λόγω των οποίων αποκλείστηκε η προσφορά του. Η δυνατότητα αυτή δεν επηρεάζεται από το γεγονός ότι απορρίφθηκε η προδικαστική προσφυγή ενώπιον ανεξάρτητου εθνικού οργάνου, την οποία έπρεπε, βάσει του εθνικού δικαίου, να ασκήσει προηγουμένως ο εν λόγω προσφέρων κατά της απόφασης αποκλεισμού του, εφόσον η απόρριψη αυτή δεν έχει αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου». Συνεπώς, εφόσον κριθεί νόμιμος ο αποκλεισμός του β' προσφεύγοντος και δεδομένου ότι ο τελευταίος, στρέφεται κατ' απάντων των συμμετεχόντων στην υπό κρίση διαδικασία των οποίων οι προσφορές έγιναν δεκτές, επικαλούμενος επί της ουσίας συμφέρον ματαιώσεως του διαγωνισμού, ως μη οριστικά αποκλεισθείς διαγωνιζόμενος, έχει έννομο συμφέρον να στραφεί κατά της προσφοράς όλων των λοιπών συμμετεχόντων και για άλλους λόγους πέραν αυτών για τους οποίους ο ίδιος αποκλείστηκε.

Έτι περαιτέρω, ο γ' προσφεύγων καταρχήν, με έννομο συμφέρον στρέφεται κατά της απόρριψης της προσφοράς του καθώς υπέβαλε προσφορά και θεμελιώνει το έννομο συμφέρον του στη ζημία του από την παράνομη απόρριψη της προσφοράς του και το όφελος από την ανάδειξη του ίδιου ως προσωρινού αναδόχου. Περαιτέρω, με την υπό εξέταση προσφυγή ο γ' προσφεύγων επιδιώκει την ακύρωση της προσβαλλόμενης και κατά το μέρος που έκανε αποδεκτή την προσφορά του α' προσφεύγοντος (2^{ου} σε σειρά κατάταξης) και του α' παρεμβαίνοντος (1^{ου} σε σειρά κατάταξης). Πλην, όμως, εν προκειμένω, εφόσον κριθεί νόμιμος ο αποκλεισμός του γ' προσφεύγοντος και σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν αμέσως ανωτέρω και δοθέντος ότι ούτε επικαλείται συμφέρον ματαιώσεως, ούτε κάτι τέτοιο δύναται να συναχθεί από τις περιστάσεις, χωρίς έννομο συμφέρον στρέφεται κατά των

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

οικονομικών φορέων που κατατάχθηκαν πρώτος και δεύτερος σε σειρά μειοδοσίας, ήτοι κατά του α' παρεμβαίνοντος και του α' προσφεύγοντος για λόγους πέραν αυτών για τους οποίους ο ίδιος αποκλείσθηκε, καθώς ακόμη κι αν γίνει δεκτή η προσφυγή του και απορριφθούν οι προσφορές των δύο πρώτων σε σειρά μειοδοσίας οικονομικών φορέων, υπάρχουν τρεις ακόμη οικονομικοί φορείς οι οποίοι συμμετέχουν στη διαδικασία και οι προσφορές τους έχουν γίνει δεκτές.

8. Επειδή στις 16-11-2021 ο αναθέτων φορέας προέβη σε κοινοποίηση των υπό εξέταση προσφυγών, δια μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού προς τους έτερους ενδιαφερόμενους στη διαγωνιστική διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

9. Επειδή με την υπ' αριθμ. 2843/2021 Πράξη της Προέδρου του 7^{ου} Κλιμακίου και την με αριθμ. 3226/2021 Πράξη του Προέδρου του 4^{ου} Κλιμακίου ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης της α' Προσφυγής. Περαιτέρω, με την υπ' αριθμ. 2845/2021 Πράξη της Προέδρου του 7ου Κλιμακίου και την με αριθμ. 3228/2021 Πράξη του Προέδρου του 4ου Κλιμακίου ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης της β' Προσφυγής. Ακόμη, με την υπ' αριθμ. 2846/2021 Πράξη της Προέδρου του 7ου Κλιμακίου και την με αριθμ. 3230/2021 Πράξη του Προέδρου του 4ου Κλιμακίου ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης της γ' Προσφυγής.

10. Επειδή, ο αναθέτων φορέας απέστειλε στην ΑΕΠΠ απόψεις επί των προδικαστικών προσφυγών, τις οποίες στις 30-11-2021 κοινοποίησε σε όλους τους προσφεύγοντες μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ.

11. Επειδή, ο α' παρεμβαίνων άσκησε στις 29-11-2021 τρεις διακριτές παρεμβάσεις κατά των α' β' και γ' προσφυγών με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ενώπιον της ΑΕΠΠ λόγω της διακοπής των υπηρεσιών του ΕΣΗΔΗΣ στις 26-11-2021 από ώρα 08.00 έως 23.59 (βλ. το με α.π. 40944 ΕΞ 18-11-2021 έγγραφο της γενικής γραμματείας πληροφοριακών συστημάτων/τμήμα λειτουργίας και διαχείρισης ΟΠΣ), ήτοι νομίμως κι εμπροθέσμως και μετ'εννόμου συμφέροντος καθώς τα έννομα συμφέροντά του θίγονται σε περίπτωση ευδοκίμηση των προσφυγών. Πλην, όμως, η

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

παρέμβαση του α' παρεμβαίνοντος κατά της ασκηθείσας γ' προσφυγής δεν εξετάζεται ενόψει των όσων εκτέθηκαν υπό σκέψη 7.

12. Επειδή, ο β' παρεμβαίνων άσκησε στις 25-11-2021, νομίμως κι εμπροθέσμως, παρέμβασή του κατά της ασκηθείσας β' προσφυγής και ειδικότερα κατά το σκέλος αυτής με το οποίο η εν λόγω προσφυγή στρέφεται κατά της απόρριψης της προσφοράς του β' προσφεύγοντος. Πλην, όμως, χωρίς έννομο συμφέρον στρέφεται κατά της ως άνω προσφυγής, δοθέντος ότι κατά τον χρόνο άσκησης της παρέμβασης, η προσβαλλομένη, κατά το σκέλος αυτής που απορρίπτει την προσφορά του β' προσφεύγοντος είναι επωφελής για τον ίδιο.

13.Επειδή, ο γ' παρεμβαίνων άσκησε στις 29-11-2021 παρέμβαση κατά της β' προσφυγής με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ενώπιον της ΑΕΠΠ λόγω της διακοπής των υπηρεσιών του ΕΣΗΔΗΣ στις 26-11-2021 από ώρα 08.00 έως 23.59 (βλ. το με α.π. 40944 ΕΞ 18-11-2021 έγγραφο της γενικής γραμματείας πληροφοριακών συστημάτων/τμήμα λειτουργίας και διαχείρισης ΟΠΣ), ήτοι νομίμως κι εμπροθέσμως και μετ'εννόμου συμφέροντος καθώς τα έννομα συμφέροντά του θίγονται σε περίπτωση ευδοκίμησης της β' προσφυγής.

14.Επειδή, ο δ' παρεμβαίνων άσκησε στις 25-11-2021 παρέμβασή του κατά των ασκηθεισών β' και γ' προσφυγών, ήτοι νομίμως κι εμπροθέσμως και μετ'εννόμου συμφέροντος καθώς τα έννομα συμφέροντά του θίγονται σε περίπτωση ευδοκίμησης της προσφυγής, επιδιώκει δε να διατηρήσει τη σειρά κατάταξής του. Πλην, όμως, η παρέμβαση του δ' παρεμβαίνοντος κατά της ασκηθείσας γ' προσφυγής δεν εξετάζεται ενόψει των όσων εκτέθηκαν υπό σκέψη 7.

15. Επειδή, ο β' προσφεύγων υπέβαλε στις 2-12-2021, εμπροθέσμως, ενώπιον της ΑΕΠΠ υπόμνημά του προς αντίκρουση των απόψεων του αναθέτοντος φορέα.

16. Επειδή, ο α' προσφεύγων υπέβαλε στις 6-12-2021, εμπροθέσμως, ενώπιον της ΑΕΠΠ υπόμνημά του προς αντίκρουση των απόψεων του αναθέτοντος φορέα.

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

17. Επειδή, ο γ' προσφεύγων υπέβαλε στις 2-12-2021, εκπροθέσμως, ενώπιον της ΑΕΠΠ υπόμνημά του προς αντίκρουση των απόψεων του αναθέτοντος φορέα (άρθρο 365 Ν.4412/2016)

18. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, οι ως άνω προσφυγές νομίμως εισάγονται ενώπιον του 4ου Κλιμακίου της ΑΕΠΠ.

19. Επειδή, ο α' προσφεύγων με την προσφυγή του προβάλλει ότι : (α) ο υπολογισμός αποζημίωσης μη ληφθείσας κανονικής αδειάς των αντικαταστατών εργαζομένων καθιστούν την προσφορά του α' παρεμβαίνοντος μη νόμιμη και εσφαλμένη και για το λόγο αυτό όφειλε ο αναθέτων φορέας να την απορρίψει ως παραβιάζουσα τις απαρέγκλιτες διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας (β) ο α' παρεμβαίνων υπέβαλε οικονομική προσφορά που παραβιάζει κατάφωρα την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία, καθώς δεν υπολόγισε και δεν δήλωσε στο εργατικό κόστος της οικονομικής της προσφοράς την αναλογία Δώρου Πάσχα στις αποδοχές των αντικαταστατών των μόνιμων εργαζομένων της που θα λάβουν την κανονική άδειά τους (γ) ο α' παρεμβαίνων υπολογίζει και δηλώνει διαφορετικό εργατικό κόστος (συμπ. ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη) για κάθε μία από τις απαιτούμενες από την ... Διακήρυξη βάρδιες, στο «ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ» της οικονομικής της προσφοράς και διαφορετικό εργατικό κόστος (συμπ. ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη) στον πίνακα «ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΣΤΜ1 ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 68 ΤΟΥ Ν.3863/2010» της οικονομικής του προσφοράς, με αποτέλεσμα το απαράδεκτο και απορριπτέο αυτής, ως ασαφούς οικονομικής προσφοράς. Περαιτέρω, κατά τους ισχυρισμούς του α' προσφεύγοντα, η ως άνω πλημμέλεια της οικονομικής προσφοράς, επισύρει την απόρριψη αυτής, ως απαράδεκτης, λόγω υποκρυπτόμενης ενναλακτικής προσφοράς, δεδομένου ότι για τις ίδιες τιμές της οικονομικής προσφοράς (εργατικό κόστος), δηλώνονται και υπολογίζονται από την συμμετέχουσα εταιρία, διαφορετικές προσφερόμενες τιμές / ποσά, κατά πλήρη και ρητή παράβαση των όρων της υπ' αριθμ. ... Διακήρυξης και της νομοθεσίας που διέπει αυτήν (δ) ο α' παρεμβαίνων δηλώνει το ίδιο κόστος συνολικής ωριαίας νυκτερινής απασχόλησης (συμπεριλαμβανομένων προσαυξήσεων, επιδομάτων και ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη), τόσο για τους εργαζόμενους σε οκτάωρες

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

βάρδιες όσο και για τους εργαζόμενους σε πεντάωρες βάρδιες. Πλην όμως, όπως προκύπτει από τον πίνακα «ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ... ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 68 ΤΟΥ Ν.3863/2010» της οικονομικής του προσφοράς και όπως και ο ίδιος ομολογεί και δηλώνει στις από 28-07-2021 έγγραφες διευκρινήσεις επί της οικονομικής του προσφοράς, η συμμετέχουσα εταιρία «...», υπολογίζει διαφορετικό ποσοστό ασφαλιστικών εισφορών για τους εργαζόμενους με 8ωρη απασχόληση και διαφορετικό ποσοστό ασφαλιστικών εισφορών για τους εργαζόμενους με 5ωρη απασχόληση. Πιο συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από την οικονομική του προσφορά και όπως δηλώνει στις από 28-07-2021 έγγραφες διευκρινήσεις επί της οικονομικής του προσφοράς, υπολογίζει και δηλώνει για τους εργαζόμενους οκτάωρης απασχόλησης ασφαλιστικές εισφορές ποσοστού 24,69 %, ενώ για τους εργαζόμενους πεντάωρης απασχόλησης υπολογίζει και δηλώνει ασφαλιστικές εισφορές ποσοστού 23,02 %. Ωστόσο με βάση τις ανωτέρω παραδοχές της συμμετέχουσας στις από 28-07-2021 έγγραφες διευκρινήσεις της και με βάση τα στοιχεία της οικονομικής της προσφοράς, η συμμετέχουσα εταιρία όφειλε να δηλώσει διαφορετικό κόστος ωριαίας νυκτερινής απασχόλησης (συμπεριλαμβανομένων προσαυξήσεων, επιδομάτων και ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη), για τους εργαζόμενους οκτάωρης απασχόλησης και διαφορετικό κόστος ωριαίας νυκτερινής απασχόλησης (συμπεριλαμβανομένων προσαυξήσεων, επιδομάτων και ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη), για τους εργαζόμενους πεντάωρης απασχόλησης, γεγονός που δεν έπραξε, με αποτέλεσμα το παράνομο, απορριπτό, εσφαλμένο και όλως ασαφές της οικονομικής προσφοράς.

20. Επειδή, επί των ανωτέρω ισχυρισμών του α' προσφεύγοντος ο αναθέτων φορέας ισχυρίζεται τα ακόλουθα: (α) ειδικότερα επί των ως άνω (α) και (β) λόγων της προσφυγής: ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Β1 & Β2 ΛΟΓΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ: Από τις διευκρινίσεις της ... σελ.2 και τον υπολογισμό του κόστους αντικατάστασης προκύπτει ότι το προσωπικό που θα χρησιμοποιήσει για αντικατάσταση θα είναι ορισμένου χρόνου, αφού έχει υπολογίσει το επίδομα αδείας πολλαπλασιάζοντας τις μικτές αποδοχές με τις δύο αναλογούσες ημέρες το έτος. Καθώς επίσης υπολογίζει μη ληφθείσα άδεια πολλαπλασιάζοντας τις μικτές αποδοχές με τις δύο αναλογούσες

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

ημέρες το έτος και αφαιρεί τις εργοδοτικές εισφορές υποδεικνύοντας με τον τρόπο αυτό τη μη συνέχεια της εργασιακής σχέσης. Επίσης υπολογίζει δώρο Χριστουγέννων πολλαπλασιάζοντας τις μικτές αποδοχές με τις τρεις περίπου αναλογούσες ημέρες το έτος (2:9 X 26) και στο γινόμενο προσθέτει 4,167% αναλογία του επιδόματος αδείας. Όλα τα παραπάνω υποδεικνύουν και παράλληλα αποδεικνύουν ότι το προσωπικό που θα χρησιμοποιήσει για την αντικατάσταση του μόνιμου προσωπικού θα είναι ορισμένου χρόνου και με βάση αυτή την παραδοχή προέβη και στους σχετικούς υπολογισμούς. Γι αυτό και δεν υπολόγισε αναλογία δώρου Πάσχα, αφού οφείλει το ήμισυ της άδειας του μόνιμου προσωπικού να δοθεί από 1 Μαΐου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου (β) αναφορικά με τους (γ) και (δ) λόγους της προσφυγής: Η Επιτροπή αφού εξέτασε την οικονομική προσφορά της συμμετέχουσας εταιρείας ... και προκειμένου να διασαφηνίσει τον τρόπο υπολογισμού της εργατοώρας που αναφέρεται σε αυτήν (Τιμολόγιο προσφοράς και Άρθρο 68), ζήτησε περαιτέρω διευκρινήσεις από την εταιρεία σχετικά με το εργατικό κόστος για πλήρη και μειωμένη απασχόληση (8ωρη και 5ωρη βάρδια). Από τις διευκρινήσεις προέκυψε ότι η τιμή 6,91351/ώρα, που χρησιμοποιεί η συμμετέχουσα εταιρεία στο τιμολόγιο προσφοράς της, αποτελεί μεσοσταθμική τιμή για το σύνολο του εργατικού κόστους (8ωρες και 5ωρες βάρδιες). Το ΣΤ1 ΠΟΥ ΠΡΟΚΎΠΤΕΙ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΣΟΣΤΑΘΜΙΚΉ ΤΙΜΉ του τιμολογίου προσφοράς ήτοι 1.520.228,86 είναι το ίδιο με το συνολικό κόστος που αναγράφεται στον ΠΙΝΑΚΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ σύμφωνα με το άρθρο 68 Ν. 3863/2010, ήτοι οκτάωρες βάρδιες 1.177.095,18 και πεντάωρες βάρδιες 343.133,68 = 1.520.228

21. Επειδή, σύμφωνα με τον α' παρεμβαίνοντα: (α) ο τελευταίος υπολόγισε το κόστος των αντικαταστατών εργαζομένων σε κανονική άδεια, για τους οποίους ισχύουν τα εξής: - Μικτές αποδοχές: Στους αντικαταστάτες αδειών εργατών αντιστοιχεί αμοιβή 24 ημερομισθίων για το 1ο έτος της σύμβασης και 25,2 ημερομισθίων για το 2ο έτος της σύμβασης. - Επίδομα αδείας: Σε κάθε μήνα απασχόλησης αντιστοιχούν 2 ημέρες άδειας το έτος και συνεπώς 2 ημερομίσθια ως αποδοχές αδείας και το επίδομα αδείας, το οποίο ισούται με τις αποδοχές αδείας που αντιστοιχούν στις ημέρες της αδείας, δηλαδή εν προκειμένω 2 ημερομίσθια για το 1ο έτος της σύμβασης και 2

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

ημερομίσθια για το 2ο της σύμβασης. - Αποζημίωση μη ληφθείσας αδειάς: Το κόστος μη ληφθείσας αδειάς ή άλλως το κόστος της αδειάς των αντικαταστατών εργαζομένων σε άδεια υπολογίζεται με βάση τις ημέρες της αδειάς αφαιρουμένων των εργοδοτικών εισφορών, δηλαδή εν προκειμένω 2 ημερομίσθια για το 1ο έτος της σύμβασης και 2 ημερομίσθια για το 2ο της σύμβασης. - Το Δώρο Χριστουγέννων αντιστοιχεί σε 2 ημερομίσθια για κάθε 19 ημέρες εργασιακής σχέσης και επομένως σε 3 περίπου ημερομίσθια για 26 ημέρες εργασιακής σχέσης ($2/19 * 26$) και προστίθεται αναλογία του επιδόματος αδειάς ως εξής: $0,5/12 = 0,04166$, δηλαδή 4,167% σύμφωνα με την ΥΑ 19040/1981. Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 4 του α.ν. 539/1945 (διατάξεις στο ΔΕΝ 2005, σελ. 976), καθώς και το άρθρο 1 του ν. 3302/2004, ο χρόνος χορηγήσεως των αδειών διακανονίζεται μεταξύ μισθωτών και εργοδότη και ο εργοδότης υποχρεούται να χορηγήσει την άδεια εντός δύο μηνών από το χρονικό σημείο κατά το οποίο διευτυπώθη το σχετικό αίτημα. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει, επομένως, ότι ο εργοδότης δεν είναι υποχρεωμένος να χορηγήσει άδεια στον μισθωτό πριν την παρέλευση 2 μηνών από την στιγμή που ο μισθωτός θα διευτυπώσει το αίτημα για την άδεια. Συνακόλουθα, για τη νομιμότητα της οικονομικής προσφοράς δεν απαιτείται να υπολογιστούν ασφαλιστικές εισφορές για τους αντικαταστάτες, αλλά αρκούσε να υπολογιστεί αποζημίωση μη ληφθείσας αδειάς (η οποία δεν επιβαρύνεται με εισφορές (βλ. ΔΕΝ 61, 2005, 896, πρβλ. έγγραφο ΙΚΑ 222697/1997)). Εν όψει των ανωτέρω και δεδομένου ότι, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του α' παρεμβαίνοντα, το κόστος αντικατάστασης το οποίο επιβαρύνει τον ανάδοχο εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και ότι ο αναθέτων φορέας κατά τη σύνταξη της οικείας Διακήρυξης δεν προέβη σε ανάλυση των παραδοχών κάτω από τις οποίες υπολογίζει το εν λόγω ελάχιστο κόστος, νομίμως υπολόγισε την οικονομική προσφορά με δεδομένο ότι οι αντικαταστάτες των εργαζομένων του σε κανονική άδεια δεν θα λάβουν την κανονική άδειά τους κατά τη διάρκεια του χρόνου αντικατάστασης (β) από την εμπειρία του και τα συνήθως συμβαίνοντα, ήτοι ότι οι εργαζόμενοί του λαμβάνουν την κανονική τους άδεια στο διάστημα από 1.5 έως 31.12 νομίμως υπολόγισε στο κόστος αντικαταστατών εργαζομένων σε κανονική άδεια μόνο αναλογία Δώρου Χριστουγέννων, δεδομένου ότι όλοι οι μισθωτοί που

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέας με σχέση εξαρτημένης εργασίας για το χρονικό διάστημα (01/05/ έως 31/12 κάθε έτους ή μέρος αυτού) δικαιούνται να λάβουν ολόκληρο ή μέρος του Δώρου Χριστουγέννων. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 εδ. α' και β' του ΑΝ 539/45, «Η χρονική περίοδος χορηγήσεως της αδείας κανονίζεται μεταξύ εργοδότη και μισθωτού, του πρώτου υποχρεωμένου να χορηγήσει την αιτηθείσαν άδειαν το πολύ εντός διμήνου από της υπό του δευτέρου διατυπώσεως της σχετικής αιτήσεως. Πάντως το ήμισυ τουλάχιστον των κατ' έτος, εν εκάστη επιχειρήσει, δικαιουμένων αδείας δέον να ικανοποιούνται εντός του από 1ης Μαΐου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου χρονικού διαστήματος. ...» (γ) θα πρέπει να γίνει με σαφήνεια η διάκριση μεταξύ Τιμολογίου Προσφοράς και υπολογισμού εργατικού κόστους. Στο Τιμολόγιο Προσφοράς ο υποψήφιος υπολογίζει την τιμή της προσφοράς του που θα αποτελεί το συμβατικό τίμημα. Στην ανάλυση του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 υπολογίζει το εργατικό του κόστος, δηλαδή τα χρήματα που θα καταβάλλει στους εργαζομένους του. Αυτό που είναι κρίσιμο για λόγους νομιμότητας είναι η τιμή της προσφοράς (ως προς το τμήμα που αφορά το εργατικό κόστος) να μην υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους. Ως ο α' παρεμβαινών ισχυρίζεται στην πρώτη σελίδα της οικονομικής προσφοράς του (Τιμολόγιο Προσφοράς) περιλαμβάνεται η τιμή της προσφοράς του. Το αποτέλεσμα είναι 1.520.228,86 €. Στην δεύτερη σελίδα περιλαμβάνεται η ανάλυση του εργατικού κόστους κατά το άρθρο 68 του ν. 3863/2010. Σε αυτήν υπάρχει χωριστός υπολογισμός του εργατικού κόστους 5ωρης απασχόλησης και του εργατικού κόστους 8ωρης απασχόλησης. Το άθροισμα (1.117.095,18€ + 343.113,68 €) είναι 1.520.228,86 €. Συνεπώς δεν υπάρχει διαφορά μεταξύ υπολογισμού εργατικού κόστους και του συνολικού ποσού που περιλαμβάνεται στο Τιμολόγιο Προσφοράς της εταιρείας μας και η προσφορά είναι απολύτως νόμιμη. Εξάλλου, ο ισχυρισμός είναι αβάσιμος και εκκινεί από την εσφαλμένη παραδοχή ότι το εργατικό κόστος που αντιστοιχεί στην 8ωρη και 5ωρη απασχόληση του προσωπικού στις βάρδιες που απαιτεί η Διακήρυξη πρέπει να αποτυπώνεται στον επίμαχο Πίνακα «ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ». Αυτή η παραδοχή είναι απολύτως εσφαλμένη. Το συνολικό ποσό του Τιμολογίου (ιδ. Πεδίο ΣΤ1=A1+A2+A3+A4+A5+A6) ισούται με το συνολικό εργατικό κόστος,

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

ποσού 1.520.228,86 € ευρώ, που αντιστοιχεί στις νόμιμες αποδοχές του προσωπικού για 8ωρη και 5ωρη απασχόληση στις βάρδιες που απαιτεί η Διακήρυξη .... Αυτό, εξάλλου έχει διευκρινιστεί και αναλυθεί επακριβώς στο με ημερομηνία 28-07-2021 έγγραφο των διευκρινίσεων του προς την Αναθέτουσα Αρχή, ύστερα από την υπ' αριθμ. πρωτ. 10729/20-07-2021 πρόσκληση με την οποία ζητήθηκε να καταθέσει την ανάλυση εργατικού κόστους πλήρους και μειωμένης απασχόλησης. Το εργατικό κόστος αποτέλεσε βάση του υπολογισμού της ώρας χρέωσης ανά βάρδια που απεικονίστηκε στο επίμαχο Τιμολόγιο (δ) ο τέταρτος λόγος της προσφυγής είναι αβάσιμος και εκκινεί από την εσφαλμένη παραδοχή ότι το εργατικό κόστος ανά ώρα που αντιστοιχεί στην 8ωρη και 5ωρη απασχόληση του προσωπικού του α' παρεμβαίνοντα στις βάρδιες που απαιτεί η Διακήρυξη πρέπει να αποτυπώνεται στον επίμαχο Πίνακα «ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ». Αυτή η παραδοχή είναι απολύτως εσφαλμένη. Το εργατικό κόστος και όχι η συγκεκριμένη τιμή αποτέλεσε βάση του υπολογισμού της ώρας χρέωσης ανά βάρδια που απεικονίστηκε στο επίμαχο Τιμολόγιο. Επομένως, ακόμα και αν ελάμβανε ως βάση για τη συμπλήρωση του σχετικού πεδίου του Πίνακα του Τιμολογίου διαφορετική τιμή ώρας για τις βάρδιες 8ωρης απασχόλησης και διαφορετική τιμή ώρας για τις βάρδιες 5ωρης απασχόλησης, καμία επιρροή δεν θα ασκούσε στο εργατικό κόστος που είχε υπολογιστεί στην προσφορά του, διότι το κρίσιμο εν προκειμένω δεν είναι η τιμή που αποτυπώνεται στον Πίνακα του Τιμολογίου, αλλά ότι οι υπολογισμοί του εργατικού κόστους είναι ορθοί και ότι το σύνολο του Τιμολογίου της προσφοράς του ταυτίζεται με το συνολικό εργατικό κόστος στο οποίο έχει βασίσει την προσφορά του. Εξάλλου, δεν πρέπει να διαφύγει της προσοχής ότι η Διακήρυξη δεν προβλέπει συγκεκριμένο τρόπο συμπλήρωσης του σχετικού πεδίου του Τιμολογίου. Δεν επιβάλλει στους διαγωνιζόμενους να αναλύσουν την συγκεκριμένη τιμή ούτε προβλέπει, με ποινή αποκλεισμού, άλλη προϋπόθεση πέραν της προφανούς νόμιμης προϋπόθεσης ότι η προσφορά θα πρέπει καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος.

22. Επειδή, σύμφωνα με το υπόμνημα του α' προσφεύγοντα: δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός του αναθέτοντος φορέα ότι δήθεν ορθώς έχει υπολογισθεί το κόστος αντικατάστασης, διότι οι εργαζόμενοι που θα

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

απασχοληθούν στο υπό κρίση έργο θα είναι ορισμένου χρόνου και ως εκ τούτου θα τους καταβληθεί αποζημίωση μη ληφθείσας αδειας καθόσον: αφενός οι ως άνω εργαζόμενοι δικαιούνται από την έναρξη της απασχόλησής τους στην εργοδότη εταιρεία να λάβουν τη νόμιμη κανονική τους άδεια είτε θα συμβληθούν με σχέση εργασίας αορίστου είτε θα συμβληθούν με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου με την εργοδότη συμμετέχουσα επιχείρηση, απαγορευομένης ρητά της αρνήσεως του εργοδότη να χορηγήσει αυτήν στους εργαζόμενους του και αφετέρου σε περίπτωση μη χορηγήσεως από τον εργοδότη στον εργαζόμενο της κανονικής του άδειας είτε πριν τη λήξη του έτους είτε πριν τη λήξη της εργασιακής του σχέσης (σε περίπτωση εργαζόμενων με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου είτε 1 έτους είτε λιγότερο του ενός έτους), υποχρεούται στην καταβολή αποζημίωσης μη ληφθείσας αδειας, το οποίο αντιστοιχεί στις νόμιμες αποδοχές αδειας που θα ελάμβανε ο εργαζόμενος, προσαυξημένες κατά 100 %. Επομένως για την εξεύρεση της νόμιμης αποζημίωσης μη ληφθείσας αδειας, ο παρεμβαίνων όφειλε να πολλαπλασιάσει τις μικτές αποδοχές X 4 αναλογούσες ημέρες το χρόνο και όχι X 2. Σε κάθε περίπτωση, οι ισχυρισμοί του αναθέτοντος φορέα έρχονται σε ευθεία αντίθεση με τις απαρέγκλιτες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, δεδομένου ότι ουδεμία προγενέστερη συμφωνία μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου περί εγκατάλειψης ή παραίτησης εργαζομένου εκ του δικαιώματος λήψης της κανονικής αδειας του έχει οιαδήποτε ισχύ, αλλά θεωρείται ανυπόστατη, ακόμη και εάν η συμφωνία αυτή προβλέπει την καταβολή στον εργαζόμενο αποζημίωσης, όπως ρητά ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 1 του Α.Ν. 539/1945, όπως συμπληρώθηκαν με το άρθρο 3 του Ν.Δ. 3755/1957.

23. Επειδή, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του β' προσφεύγοντα: (α) Όσον αφορά τις ημέρες άδειας των καθαριστών, δεν υπήρχε καμία υποχρέωση εκ της Διακήρυξης, να υπολογιστούν προσαυξημένες ημέρες άδειας για το 2ο ημερολογιακό έτος, διότι δεν προκύπτει από πουθενά υποχρέωση του αναδόχου να διατηρεί αμετάβλητο το προσωπικό συνεχόμενα και για τα 2 έτη της σύμβασης ή με σύμβαση διάρκειας δύο ετών. Άλλωστε στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – Οικονομική Προσφορά σελ. 66 της υπ' αρ. Δ/ξης ... ανοιχτού διαγωνισμού της ..., αναφέρεται ότι ο αριθμός των ωρών του

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

τιμολογίου προσφοράς αναφέρεται σε ετήσια διάρκεια άρα και ο πίνακας ανάλυσης τιμολογίου προσφοράς ΣΤ1 θα συμπληρωθεί με τιμές ετήσιες (β) Όσον αφορά την οικονομική προσφορά της 2ης σε σειρά κατάταξης συμμετέχουσας εταιρείας ... ο αναθέτων φορέας μη νόμιμα έκρινε αποδεκτή την προσφορά της ανωτέρω εταιρίας, δεδομένου ότι δεν προέβη σε ορθό υπολογισμό των νόμιμων κρατήσεων. Συγκεκριμένα, ενώ το ποσοστό που έπρεπε να υπολογίσει ανέρχεται σε 0,15564% (ήτοι καθαρή αξία τιμολογίου* 0,1554% ποσοστό κρατήσεων, που είναι ισοδύναμο με το ρηθέν ποσοστό 0,15564%), στην προκειμένη περίπτωση υπολόγισε μικρότερο του νομίμου ποσοστού ήτοι υπολόγισε ποσοστό 0,1554%, που σαφώς υπολείπεται του νόμιμου και κατ' επέκταση ποσό κρατήσεων 2.388,26 € (αντί του ορθού 2.391,97 €). Όσον αφορά την οικονομική προσφορά της 3ης σε σειρά κατάταξης συμμετέχουσας εταιρείας ..., ο αναθέτων φορέας μη νόμιμα έκρινε αποδεκτή την προσφορά της ανωτέρω εταιρίας, δεδομένου ότι δεν προέβη σε ορθό υπολογισμό των νόμιμων κρατήσεων. Συγκεκριμένα, ενώ το ποσοστό που έπρεπε να υπολογίσει ανέρχεται σε 0,15564% (ήτοι καθαρή αξία τιμολογίου * 0,1554% ποσοστό κρατήσεων, που είναι ισοδύναμο με το ρηθέν ποσοστό 0,15564%), στην προκειμένη περίπτωση υπολόγισε μικρότερο του νομίμου ποσοστού ήτοι υπολόγισε ποσοστό 0,1554%, που σαφώς υπολείπεται του νόμιμου και κατ' επέκταση ποσό κρατήσεων 2.418,07 € (αντί του ορθού 2.421,83 €). Όσον αφορά την οικονομική προσφορά της 4ης σε σειρά κατάταξης συμμετέχουσας εταιρείας ..., ο αναθέτων φορέας μη νόμιμα έκρινε αποδεκτή την προσφορά της ανωτέρω εταιρίας, δεδομένου ότι δεν προέβη σε ορθό υπολογισμό των νόμιμων κρατήσεων. Συγκεκριμένα, ενώ το ποσοστό που έπρεπε να υπολογίσει ανέρχεται σε 0,15564% (ήτοι καθαρή αξία τιμολογίου * 0,1554% ποσοστό κρατήσεων, που είναι ισοδύναμο με το ρηθέν ποσοστό 0,15564%), στην προκειμένη περίπτωση υπολόγισε μικρότερο του νομίμου ποσοστού ήτοι υπολόγισε ποσοστό 0,1554%, που σαφώς υπολείπεται του νόμιμου και κατ' επέκταση ποσό κρατήσεων 2.523,57 € (αντί του ορθού 2.527,49 €). Όσον αφορά την οικονομική προσφορά της 5ης σε σειρά κατάταξης συμμετέχουσας εταιρείας ..., ο αναθέτων φορέας μη νόμιμα έκρινε αποδεκτή την προσφορά της ανωτέρω εταιρίας, δεδομένου ότι δεν προέβη σε ορθό υπολογισμό των νόμιμων κρατήσεων. Συγκεκριμένα,

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

ενώ το ποσοστό που έπρεπε να υπολογίσει ανέρχεται σε 0,15564% (ήτοι καθαρή αξία τιμολογίου * 0,1553% ποσοστό κρατήσεων, που είναι ισοδύναμο με το ρηθέν ποσοστό 0,15564%), στην προκειμένη περίπτωση υπολόγισε ποσοστό 0,1553%, που σαφώς υπολείπεται του νόμιμου.

24. Επειδή, σύμφωνα με τις απόψεις του αναθέτοντος φορέα επί των ανωτέρω ισχυρισμών: (α) σύμφωνα με τη διακήρυξη προκύπτει υποχρέωση του αναδόχου να απασχολεί το ίδιο ο προσωπικό κατά ποσοστό 70%. Συνεπώς, αφού ρητά η διακήρυξη υποχρεώνει τον ανάδοχο, όπως διατηρεί ίδιο το 70% του προσωπικού του, ο β' προσφεύγων θα έπρεπε στην οικονομική του προσφορά να έχει υπολογίσει το κόστος κάλυψης αντικαταστάτη για τα δύο έτη με μέσο όρο ασφαλιστικών ημερομισθίων το 24,6. Εξάλλου, ρητώς, αναφέρεται στη διακήρυξη ότι «οποιαδήποτε μετατροπή στη σύνθεση του προσωπικού καθώς επίσης και οι λόγοι που συντρέχουν σε αυτό θα γνωστοποιείται προς έγκριση στη ...» (β) ο δεύτερος λόγος της β' προσφυγής είναι αβάσιμος διότι το ύψος Νόμιμων Υπέρ Δημοσίου και Τρίτων Κρατήσεων ανέρχεται στο ποσό των 0,15468 %, όπως κατωτέρω αναλύεται: Τον Ανάδοχο βαρύνουν οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή της υπηρεσίας στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Ιδίως βαρύνεται με τις ακόλουθες κρατήσεις: α) Κράτηση 0,07% η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης υπέρ της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων επιβάλλεται (άρθρο 4 Ν.4013/2011 όπως ισχύει) $0,07\% \times 3,6\% (3+0,6) = 0,07252\%$ (α)β) Κράτηση ύψους 0,02% (β) υπέρ του Δημοσίου, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας, εκτός ΦΠΑ, της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης. Το ποσό αυτό παρακρατείται σε κάθε πληρωμή από την αναθέτουσα αρχή στο όνομα και για λογαριασμό της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων και Προμηθειών σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016 μετά την έκδοση, (χωρίς περαιτέρω επιβάρυνση, λόγω του ότι είναι Δημόσιο και όχι Τρίτος) γ) Κράτηση 0,06% η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής καθώς και κάθε συμπληρωματικής

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

σύμβασης υπέρ της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (άρθρο 350, αρ. 3 του ν. 4412/2016) $0,06\% \times 3,6\% (3+0,6) = 0,06216\%$ (γ) δ) Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επί αυτού 20% εισφορά υπέρ ΟΓΑ, ήτοι 0,6% (έχουν υπολογισθεί στο α και το γ). Σε συνέχεια των ανωτέρω το Ύψος Νόμιμων Υπέρ Δημοσίου και Τρίτων Κρατήσεις : $(\alpha+\beta+\gamma) = 0,07252+0,02+0,06216 = 0,15468\%$ Αποδεικνύεται από τα παραπάνω ότι το ποσοστό κρατήσεων που οι συμμετέχουσες στο διαγωνισμό εταιρείες έχουν υπολογίσει υπερβαίνει το νόμιμο και ως εκ τούτου και ο λόγος αυτός προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

25. Επειδή, σύμφωνα με τον δ' παρεμβαίνοντα: (α) η εταιρία «...», κατά την εξαγωγή του κόστους αντικατάστασης των εργαζομένων για το υπό κρίση έργο, έθεσε ως βάση υπολογισμού της, τόσο για το πρώτο όσο και για το δεύτερο έτος εκτέλεσης της σύμβασης, 24 ασφαλιστικά ημερομίσθια, παρόλο που για το δεύτερο έτος της σύμβασης το κόστος αντικατάστασης υπολογίζεται επί τη βάσει 25,2 ασφαλιστικών ημερομισθίων, ήτοι δεν έχει συμπεριλάβει στο ετήσιο τίμημα την αναλογία του επίμαχου κόστους αντικατάστασης για το 2ο έτος της σύμβασης. Και τούτο διότι κατά το δεύτερο έτος εκτέλεσης της σύμβασης οι αναλογούσες ημέρες άδειας του προσωπικού που θα απασχοληθεί, επαυξάνονται κατά μία (1) ημέρα σε σχέση με το πρώτο έτος εκτέλεσης της σύμβασης. σύμφωνα με τις ρητές και απαρέγκλιτες απαιτήσεις της διακήρυξης. Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διακήρυξη απαγορεύεται η συχνή, ανατιολόγητη και «ανά διαστήματα» εναλλαγή του προσωπικού που θα απασχοληθεί στην υπό κρίση σύμβαση. Εννοείται ότι η ανά διαστήματα εναλλαγή του προσωπικού του αναδόχου, προκειμένου ο τελευταίος να επιβαρυνθεί με χαμηλότερος κόστος αντικατάστασης δεν αποτελεί αναγκαία και ως εκ τούτου επιτρεπόμενη αλλαγή του απασχολούμενου προσωπικού. Περαιτέρω σε κάθε περίπτωση απαγορεύεται οι απολύτως αναγκαίες αλλαγές του προσωπικού να υπερβαίνουν το 30 % του συνολικού απασχολούμενου προσωπικού, καθόσον κάτι τέτοιο θα συνιστούσε πλημμελή εκτέλεση του υπό κρίση έργου, επισύροντας την επιβολή από τον αναθέτοντα φορέα, ποινικής ρήτρας ίσης με το 1/100 του συμβατικού τιμήματος (β) το συνολικό ποσοστό των νομίμων υπέρ τρίτων

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

κρατήσεων που έχει υπολογίσει ο δ' παρεμβαίνων, ύψους 0,1554%, είναι απολύτως ορθό, νόμιμο και σύμφωνο με τις απαιτήσεις της διακήρυξης, Το δε ποσό που αντιστοιχεί στις νόμιμες υπέρ τρίτων κρατήσεις υπολογίζεται και ανέρχεται στο κατωτέρω αναφερόμενο ποσό: 1.536.844,61 € (ποσό προ ΦΠΑ και κρατήσεων της οικονομικής του προσφοράς, επί του οποίου υπολογίζονται οι νόμιμες υπέρ τρίτων κρατήσεις σύμφωνα με το υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς του Παραρτήματος II της Διακήρυξης, όπως διευκρινίστηκε με τις από 18.05.2021 διευκρινήσεις οι οποίες εντάχθηκαν στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού) Χ 0,1554 % ποσοστό νομίμων υπέρ τρίτων κρατήσεων = 2.388,16 ευρώ.

26. Επειδή, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του γ' παρεμβαίνοντα: ο ισχυρισμός του β' προσφεύγοντος ότι έπρεπε να υπολογισθεί ένα ποσό διαφορετικό από το προβλεπόμενο στην παράγραφο 5.1.2 των ειδικών όρων της διακήρυξης, ώστε, επί της ουσίας, να υπολογιστεί το νόμιμο ποσοστό 0,1554% επί του συνολικού συμβατικού τιμήματος είναι αβάσιμος και μη σύμφωνος με τους όρους της διακήρυξης. Σε κάθε περίπτωση η διαφορά 3,76 ευρώ ανά έτος που ισχυρίζεται ο β' προσφεύγων καλύπτεται από το κονδύλι ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ του κεφαλαίου ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ.

27. Επειδή, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του α' παρεμβαίνοντα: (α) Οι ισχυρισμοί του β' προσφεύγοντα ότι η Διακήρυξη απαιτούσε την αναφορά στο τιμολόγιο προσφοράς των ωρών απασχόλησης σε ετήσια διάρκεια και ότι ο πίνακας ανάλυσης τιμολογίου προσφοράς ΣΤ1 έπρεπε να συμπληρωθεί με τιμές ετήσιες δεν είναι βάσιμη διότι το ανωτέρω περιεχόμενο της Διακήρυξης δεν έχει την έννοια ότι για τον υπολογισμό του ετήσιου τιμήματος που θα δηλώσουν οι υποψήφιοι ανάδοχοι δεν πρέπει να ληφθούν υπόψιν κόστη που από το νόμο θα επιβαρύνουν τον ανάδοχο για τα επόμενα, μετά το πρώτο. έτη εκτέλεσης της σύμβασης. Περαιτέρω, είναι απολύτως καταχρηστικό ένας εργοδότης να προσλάβει το προσωπικό του με σύμβαση ορισμένου χρόνου για ένα έτος και εν συνεχεία να το ξαναπροσλάβει με νέα σύμβαση ορισμένου χρόνου για ένα ακόμη έτος με σκοπό να καλύψει τις ανάγκες διαιτούς σύμβασης με πελάτη του και μειώνοντας παράλληλα μ' αυτόν τον τρόπο τα κόστη του και τα μισθολογικά δικαιώματα του προσωπικού του. Στο Παράρτημα V – Όροι Ασφαλείας της Διακήρυξης στο Κεφάλαιο «Εκπαίδευση

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

και Προσόντα του Προσωπικού του Αναδόχου» αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι: «Ο Ανάδοχος οφείλει, για την ικανοποίηση των Συμβατικών του Υποχρεώσεων και ανάλογα με τα καθήκοντα τα οποία αναθέτει σε αυτό, να διαθέτει κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό. Η ... παρέχει τη συγκεκριμένη εκπαίδευση στον Ανάδοχο άνευ ανταλλάγματος για το προσωπικό που ο ανάδοχος δηλώνει στην οικονομική του προσφορά ότι θα απασχολήσει στα πλαίσια εκτέλεσης αυτής. Σε περίπτωση αντικατάστασης προσωπικού κατά την εκτέλεση της σύμβασης, το κόστος εκπαίδευσης ανέρχεται στο ποσό των 50 € ανά άτομο ανά ημέρα. ...». Συνεπώς, οποιαδήποτε αντικατάσταση προσωπικού βαρύνεται με κόστος εκπαίδευσης σε αντίθεση με όσα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα. Τέλος, η Διακήρυξη, στο Παράρτημα IV – Τεχνικές Προδιαγραφές και ειδικότερα στον όρο 4. «ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ» αναφέρει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: «...Το προσωπικό του Αναδόχου θα παρακολουθήσει εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την απόκτηση της κατάλληλης γνώσης και πιστοποίησης που απαιτείται για την ασφαλή εργασία του στις εγκαταστάσεις των σταθμών και των τροχιών έμπροσθεν των αποβαθρών αυτών. Ο Ανάδοχος θα υποβάλλει στην .... πλήρη κατάλογο του προσωπικού που πρόκειται να απασχολήσει στις εγκαταστάσεις της που θα περιλαμβάνει: ονοματεπώνυμο, αντίγραφο ΑΔΤ ή διαβατηρίου, αντίγραφο έγκυρου αποσπάσματος ποινικού μητρώου. Οποιαδήποτε μετατροπή στη σύνθεση του προσωπικού καθώς επίσης και οι λόγοι που συντρέχουν γι' αυτό θα γνωστοποιείται προς έγκριση στη ... Δεδομένου του εξειδικευμένου αντικειμένου της εργασίας στο σιδηροδρομικό δίκτυο ο Ανάδοχος δεν πρέπει να αλλάζει συχνά το προσωπικό του και οι τυχόν αναγκαίες αλλαγές να μην υπερβαίνουν το 30% του συνόλου του προσωπικού που εργάζεται εγκαταστάσεις της ανά έτος. Σε περίπτωση υπέρβασης του ποσοστού αυτού θα επιβάλλεται ποινική ρήτρα ίση με το 1/100 του συμβατικού τμήματος που αντιστοιχεί στην ετήσια διάρκεια της σύμβασης....».

28. Επειδή, σύμφωνα με το υπόμνημα του β' προσφεύγοντος: παρόλο που η χρονική διάρκεια της σύμβασης που θα συναφθεί μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του αναδόχου, με βάση τη Διακήρυξη, καταλαμβάνει 2 ημερολογιακά έτη, από καμία διάταξη του νόμου ή της Διακήρυξης, που

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

αποτελεί το ειδικό κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, δεν εισήχθη υποχρέωση του αναδόχου να συνάψει με τους εργαζόμενους που θα απασχολήσει συμβάσεις εργασίας διετούς διάρκειας. Η μοναδική δέσμευση του αναδόχου σύμφωνα με το άρθρο 4 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ IV – Τεχνικές Προδιαγραφές της υπ' αριθ. Διακήρυξης ..., δεδομένου του εξειδικευμένου αντικειμένου της εργασίας στο σιδηροδρομικό δίκτυο, είναι ότι δεν πρέπει να αλλάζει συχνά το προσωπικό του και οι τυχόν αναγκαίες αλλαγές να μην υπερβαίνουν το 30% του συνόλου του προσωπικού που εργάζεται στις εγκαταστάσεις ανά έτος και επομένως προκύπτει δέσμευση του αναδόχου να απασχολεί το ίδιο προσωπικό κατά ποσοστό 70% ανά έτος. Συνεπώς, ελλείψει οποιασδήποτε διαφορετικής πρόβλεψης, δεν εμποδίζεται ο ανάδοχος να επιλέξει να χρησιμοποιήσει εργαζομένους με συμβάσεις απασχόλησης ορισμένου χρόνου με τη μόνη δέσμευση μέσα στο έτος να απασχολεί το ίδιο προσωπικό κατά ποσοστό τουλάχιστον 70%. Τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ IV – Τεχνικές Προδιαγραφές της Διακήρυξης δεν αποτελούν υποχρέωση του αναδόχου επί ποινή αποκλεισμού, αλλά δέσμευση διότι διαφορετικά δεν θα προβλέπονταν ποινική ρήτρα ίση με το 1/100 του συμβατικού τμήματος που αντιστοιχεί στην ετήσια διάρκεια της σύμβασης και όχι ασφαλώς στα δυο έτη που είναι η συνολική διάρκεια της σύμβασης, αλλά αποκλεισμός του αναδόχου.

29. Επειδή, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του γ' προσφεύγοντος: (α) σύμφωνα λοιπόν με τον όρο 2.4.4 της διακήρυξης προβλέπεται ότι η οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων συντάσσεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα II της διακήρυξης. Στο δε Παράρτημα II της διακήρυξης ορίζεται ότι απαιτείται η συμπλήρωση πίνακα ανάλυσης τιμολογίου προσφοράς καθώς και τα απαιτούμενα στοιχεία του άρθρου 68 του ν.3863/2010. Ουδόλωσ δε προβλέπεται στη διακήρυξη οιαδήποτε έτερη απαίτηση περί του τρόπου υπολογισμού του εργατικού κόστους από τους διαγωνιζόμενους (βλ. ΑΕΠΠ 1238- 1239/2021, 1621/2021). Η προτίμηση του τρόπου υπολογισμού υποβληθείσας οικονομικής προσφοράς δεν συνιστά σε καμία περίπτωση αντικειμενικό, νόμιμο και βάσιμο κριτήριο, βάσει του οποίου μπορεί να αξιολογηθεί υποβληθείσα προσφορά σε διαγωνιστική διαδικασία. Καθίσταται δε απολύτως σαφές ότι, δεν είναι δυνατόν, ο αναθέτων φορέας

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

από τη στιγμή που δεν υπάρχει σχετική απαγόρευση στο νόμο και στη Διακήρυξη, να αποκλείει μία οικονομική προσφορά επειδή έγινε, όχι με τρόπο μη νόμιμο ή αντίθετο στα προβλεπόμενα στη Διακήρυξη, αλλά με τρόπο που αυτή δεν επιθυμούσε! Άλλωστε, σχετικά με τους κανόνες στρογγυλοποίησης, έχει γίνει δεκτό ότι, για να στρογγυλοποιηθεί ένας αριθμός σε μια τάξη του, ακολουθείται ο παρακάτω κανόνας: Αν το ψηφίο της επομένης προς τα δεξιά τάξης είναι 0, 1, 2, 3 ή 4, παραμένουν τα ψηφία του αριθμού όπως είναι μέχρι και την τάξη που γίνεται η στρογγυλοποίηση. Αν το ψηφίο της επόμενης προς τα δεξιά τάξης είναι 5, 6, 7, 8 ή 9, αυξάνεται κατά μία μονάδα το ψηφίο της τάξης που γίνεται η στρογγυλοποίηση. Πρόκειται για την επικρατούσα μέθοδο στρογγυλοποίησης, γνωστή ως «συνήθης μέθοδος», «συμμετρική αριθμητική στρογγυλοποίησης» και «συμμετρική εφαρμογή» στην Ελλάδα και το εξωτερικό, η οποία υιοθετήθηκε, με εθνικές και κοινοτικές διατάξεις (βλ. σχ. Ν. 2842/2000 και Κανονισμό 1103/97/ΕΚ του Συμβουλίου), ως γενικός κανόνας στρογγυλοποίησης ποσών σε ευρώ, περιλαμβάνεται σε εγχειρίδια διδασκαλίας όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης της χώρας και εφαρμόζεται σε προγράμματα υπολογιστών (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 543/2007), 437/2019 απόφαση 7ου Κλιμακίου ΑΕΠΠ). Ενόψει των ανωτέρω διατάξεων, με τις οποίες τυποποιούνται βασικοί κανόνες της μαθηματικής επιστήμης που αφορούν την στρογγυλοποίηση δεκαδικών αριθμών, ανεξαρτήτως του αν η κανονιστική εμβέλεια των διατάξεων του άρθρου 2 του Ν. 2842/2000 εξαντλήθηκε στη ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με τη μετάβαση από τη δραχμή στο ευρώ ή αν οι ρυθμίσεις αυτές του νόμου και της εκτελεστικής τους κανονιστικής Κ.Υ.Α. διεκδικούν πάγια εφαρμογή και στον εφεξής χρόνο, όπως έχει και νομολογιακά κριθεί, δεν υπάρχει κανόνας που να κωλύει την έκφραση ποσών με ακρίβεια δύο ή περισσότερων δεκαδικών ψηφίων κατά την κατάρτιση από τους διαγωνιζομένους της οικονομικής προσφοράς τους και δη είτε πρόκειται για «ενδιάμεσο υπολογισμό» είτε πρόκειται για το τελικό εξαγόμενο των υπολογισμών που περιέχονται σ' αυτήν, υπό την έννοια ότι χρηματικά ποσά σε ενδιάμεσους υπολογισμούς, τα οποία δεν πρόκειται να καταβληθούν ή να καταλογισθούν και εκφράζονται σε ευρώ, κατά τις ενδιάμεσες μετατροπές, στρογγυλοποιούνται τουλάχιστον στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο, χωρίς να αποκλείεται συμβατικά μεγαλύτερος βαθμός ακριβείας (βλ. ΕΑ ΣΤΕ

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

3439/2014, σκέψη 8 - απόφαση αφορώσα διαγωνισμό της ..., 437/2019 Απόφαση 7ου Κλιμακίου ΑΕΠΠ, σημ. 24). Στην προκειμένη περίπτωση ο τρόπος υπολογισμού, στην οικονομική προσφορά, του ποσού που απαιτείται για την κάλυψη της κανονικής αδείας, ήταν απολύτως νόμιμος και συμφωνούσε πλήρως με τις επί ποινή αποκλεισμού απαιτήσεις της υπό κρίση διακήρυξης και της εργατικής νομοθεσίας, καθώς επίσης και με τη μαθηματική επιστήμη, σύμφωνα με τους κανόνες της οποίας, καθώς • το $1/12$ ισούται με $0,08$ [κατόπιν νόμιμης στρογγυλοποίησης του $0,08333333$ μετά τα δύο δεκαδικά ψηφία στη διαίρεση] και • το $24,6/26$ ισούται με $0,946$ [κατόπιν νόμιμης στρογγυλοποίησης του $0,94615385$ μετά τα τρία δεκαδικά ψηφία στη διαίρεση]. Το γεγονός ότι επιλέχθηκε στο πεδίο «ΚΑΛΥΨΗ ΚΑΝΟΝΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ» ο πολλαπλασιασμός όχι με το κλάσμα, αλλά με το πηλίκο της διαίρεσης του κλάσματος, με νόμιμη στρογγυλοποίηση αυτού στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο, σε καμία περίπτωση δεν μπορούσε να οδηγήσει σε απόρριψη της οικονομικής προσφοράς της εταιρείας. Εξάλλου, ο τρόπος υπολογισμού που θέτει ο Αναθέτων Φορέας, προκειμένου αβάσιμα να αιτιολογήσει την απόρριψη της οικονομικής του προσφοράς και να τεκμηριώσει δήθεν σφάλμα αυτής, ουδόλως ήταν υποχρεωτικό να ακολουθηθεί από τον ίδιο ή από οποιαδήποτε συμμετέχουσα εταιρεία για την σύνταξη της οικονομικής της προσφοράς, καθώς η διακήρυξη δεν περιλαμβάνει και δεν απαιτεί συγκεκριμένο τρόπο υπολογισμού των οικονομικών προσφορών των συμμετεχόντων.

30. Επειδή, σύμφωνα με τις απόψεις του αναθέτοντος φορέα: (α)ο πρώτος αυτός λόγος προσφυγής που επικαλείται ο γ' προσφεύγων δεν έχει καμία σχέση με το λόγο για τον οποίο η προσβαλλομένη απέρριψε της προσφορά του. Ο πλήρως αιτιολογημένος λόγος απόρριψης, βασίζεται στον μη όμοιο και ενιαίο τρόπο υπολογισμού που οδηγεί σε εσφαλμένο και κάτω του νομίμου αποτέλεσμα. Η προσφορά του γ' προσφεύγοντος δεν απορρίφθηκε γιατί χρησιμοποίησε δεκαδικούς με στρογγυλοποίηση ή επειδή χρησιμοποίησε κλάσματα. Απορρίφθηκε, γιατί εντέχνως δεν ακολούθησε ενιαίο τρόπο μέχρι το τελικό αποτέλεσμα. Η προσβαλλομένη δεν κάνει λόγο για απαγόρευση από το νόμο ή την διακήρυξη χρήσης τρόπου/μεθόδου υπολογισμού . Κάνει όμως λόγο για ανόμοιο τρόπο υπολογισμού, που όμως

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

ο ανόμοιος αυτός τρόπος, οδηγεί σε εσφαλμένο και κάτω του νομίμου αποτέλεσμα. η απόρριψη της προσφοράς δεν συνίσταται, στη χρήση δεκαδικών και στο ψηφίο στρογγυλοποίησης αυτών, όπως γενικά και απλοϊκά ισχυρίζεται ο προσφεύγων. Η απόρριψη οφείλεται στο σοβαρό λόγο της «έντεχνης» συμπίεσης των ποσών προς τα κάτω, το οποίο μπορεί μέχρι ένα σημείο να είναι θεμιτό για κάθε ενδιαφερόμενο, πλην όμως παύει να είναι θεμιτό όταν αυτό οδηγεί σε εσφαλμένο και κάτω του νομίμου αποτέλεσμα όπως εν προκειμένω. Επιπρόσθετα επισημαίνει η προσβαλλομένη ότι «. Ο ανόμοιος και εσφαλμένος αυτός τρόπος υπολογισμού του εργατικού κόστους, δεν μπορεί να θεραπευθεί, γιατί τυχόν επαναυπολογισμός των επιμέρους ποσών εκ των υστέρων με την ίδια και ορθή μέθοδο, θα είχε ως αποτέλεσμα ανεπίτρεπτη αλλοίωση της οικονομικής προσφοράς.».

31. Επειδή, στο άρθρο 18 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων» παρ. 2 του ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι : *«Κατά την εκτέλεση των δημόσιων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α΄. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους»*

32. Επειδή, σύμφωνα, στο άρθρο 3 του Α.Ν. 539/1945 «Περί χορηγήσεως κατ' έτος εις τους μισθωτούς αδειών μετ' αποδοχών» (Φ.Ε.Κ. Α' 229/6-9-1945), όπως τροποποιημένος ισχύει, ορίζονται μεταξύ άλλων τα εξής:

«1. Κατά την διάρκεια της αδειάς ο μισθωτός δικαιούται, των συνήθων αποδοχών, ών θα εδικαιούτο εάν απησχολείτο παρά τη υποκειμένη επιχειρήσει κατά τον αντίστοιχον χρόνον ή των αποδοχών των τυχόν δια την περίπτωσιν ταύτην καθωρισμένων δια συλλογικής συμβάσεως[...] 3. Εν τη εννοία των αποδοχών περιλαμβάνονται και αι παντός είδους πρόσθετοι ή συμπληρωματικοί τακτικά παροχαί (αντίτιμον τροφής, επιδόματα κλπ.) ...».

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

Με το άρθρο 4 παρ. 1 του Α.Ν. 539/1945, όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 15 του άρθρου 3 του Ν. 4504/1966, ορίζεται επί λέξει το εξής: «Η χρονική περίοδος χορηγήσεως της άδειας κανονίζεται μεταξύ εργοδότη και μισθωτού, του πρώτου υποχρεωμένου να χορηγήσει την αιτηθείσαν άδειαν το πολύ εντός διμήνου από της υπό του δευτέρου διατυπώσεως της σχετικής αιτήσεως. Πάντως το ήμισυ τουλάχιστον των κατ' έτος, εν εκάστη επιχειρήσει, δικαιουμένων αδειών δέον να ικανοποιούνται εντός του από 1η Μαΐου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου χρονικού διαστήματος. Η κατά τα ανωτέρω απαιτούμενη αίτησις σκοπεί μόνον εις τον προσδιορισμόν των χρονικών ορίων, εντός των οποίων υφίσταται υποχρέωσις δια την χορήγησιν της αδειας και δεν αποτελεί τυπικήν προϋπόθεσιν δια την υπό του μισθωτού, κατά τας διατάξεις του παρόντος Νόμου, άσκησιν του εις άδειαν μετ' αποδοχών δικαιώματος αυτού, του εργοδότη υποχρεωμένου όπως προ της λήξεως του ημερολογιακού έτους, παράσχη την άδειαν έστω και εάν δεν εξητήθη αύτη υπό του μισθωτού». Με βάση τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 1 του Α.Ν. 539/1945 όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 3 του Ν.Δ. 3755/1957 ορίζεται επί λέξει το κάτωθι: «Πάσα συμφωνία μεταξύ εργοδότη και μισθωτού περιλαμβάνουσα την εγκατάλειψιν του εις άδειαν δικαιώματος του μισθωτού ή την παραίτησιν τούτου από του εν λόγω δικαιώματος, και εάν προβλέπη την καταβολήν εις αυτόν επηυξημένης αποζημιώσεως, θεωρείται ανύπαρκτος. Επιφυλασσομένων των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, εργοδότης αρνούμενος την χορήγησιν εις μισθωτόν αυτού της νομίμου κατ' έτος αδειας του, υποχρεούται όπως άμα τη λήξει του έτους, καθ' ό δικαιούται αδειας ο μισθωτός και μετά προηγουμένην διαπίστωσιν της παραλείψεως ταύτης υπό οργάνου του Υπουργείου Εργασίας, καταβάλη εις αυτόν τας αντιστοίχους αποδοχάς των ημερών αδειας, ηυξημένας κατά 100%».

33. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 3144/2003 (ΦΕΚ-111 Α') όπως τροποποιημένο ισχύει, ορίζεται επί λέξει το εξής:

«Ο εργαζόμενος δικαιούται κατά τον πρώτο χρόνο εργασίας του σε συγκεκριμένο εργοδότη να λάβει από την έναρξη της απασχόλησής του ποσοστό της ετήσιας κανονικής άδειας με αποδοχές, που προβλέπεται κατά τις κείμενες διατάξεις ότι δικαιούται μετά από συνεχή απασχόληση τουλάχιστον δώδεκα (12) μηνών σύμφωνα με το άρθρο 2 του α.ν. 539/1945,

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 1346/1983 και όπως εκάστοτε ισχύει, κατ' αναλογία με το χρόνο εργασίας, που έχει συμπληρώσει στον ίδιο εργοδότη. Η ετήσια κανονική άδεια, η οποία θα χορηγείται σύμφωνα με τη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και το επίδομα αδείας, διέπονται κατά τα λοιπά από τις οικείες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.»

34. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 3302/2004 «Ρύθμιση ετήσιας αδείας εργαζομένων και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α' 267) «Ετήσια άδεια με αποδοχές» ορίζεται επί λέξει το κάτωθι:

«1. Η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 2 του Α.Ν. 539/1945 (ΦΕΚ 229 Α'), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 13 του Ν. 3227/2004 (ΦΕΚ Α' 31), αντικαθίσταται ως εξής: «Ια. Κάθε μισθωτός από την έναρξη της εργασίας του σε υπόχρεη επιχείρηση και μέχρι τη συμπλήρωση 12 μηνών συνεχούς απασχόλησης, δικαιούται να λάβει ποσοστό της ετήσιας κανονικής αδείας με αποδοχές κατ' αναλογία με το χρόνο εργασίας που έχει συμπληρώσει στην ίδια υπόχρεη επιχείρηση. Το ποσοστό αυτό υπολογίζεται με βάση ετήσια άδεια 24 εργάσιμων ημερών ή αν στην επιχείρηση εφαρμόζεται σύστημα 5νθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας 20 εργάσιμων ημερών, χωρίς να υπολογίζεται σε αυτές η ημέρα της εβδομάδας κατά την οποία δεν απασχολούνται οι μισθωτοί λόγω του εφαρμοζόμενου συστήματος εργασίας, β. Ο εργοδότης υποχρεούται μέχρι τη λήξη του 1ου ημερολογιακού έτους, εντός του οποίου προσελήφθη ο μισθωτός να χορηγεί σε αυτόν την παραπάνω αναλογία της κανονικής αδείας. Κατά το 2ο ημερολογιακό έτος, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει την ετήσια κανονική άδεια με αποδοχές, η οποία αναλογεί στο χρόνο απασχόλησής του στην υπόχρεη επιχείρηση και υπολογίζεται σύμφωνα με το εδ. β' της περ. α'. Η άδεια αυτή επαυξάνεται κατά 1 εργάσιμη ημέρα για κάθε έτος απασχόλησης επιπλέον του 1ου μέχρι τις 26 εργάσιμες ημέρες ή μέχρι και τις 22 εργάσιμες ημέρες αν στην επιχείρηση εφαρμόζεται σύστημα 5ήνθημερης εβδομαδιαίας εργασίας. Για καθένα από τα επόμενα ημερολογιακά έτη, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει από την 1η Ιανουαρίου εκάστου έτους, την κανονική ετήσια άδεια με αποδοχές, η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο.».

35. Επειδή, στο άρθρο 3 παρ. 16 Ν. 4504/1966 «Εργατική νομοθεσία – Ταμεία ασφαλιστικά διάφορα κλπ.» προβλέπεται ότι:

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

«16. Οι επί σχέσει εργασίας του ιδιωτικού δικαίου απασχολούμενοι, παρ' οιονδήποτε εργοδότη, μισθωτοί δικαιούνται κατ' έτος "επίδοματος αδείας" ίσου προς το σύνολον των αποδοχών των υπό του Α.Ν. 539/1954 ή άλλων διατάξεων καθοριζομένων ημερών αδείας αναπαύσεως μετ' αποδοχών, ων δικαιούται έκαστος μισθωτός, υπό τον περιορισμόν ότι το επίδομα τούτο δεν δύναται να υπερβαίνει τας αποδοχάς ενός 15ημέρου, διά τους επί μηνιαίω μισθώ αμειβομένους, των 13 δε εργασίμων ημερών, διά τους επί ημερομισθίω ή κατά μονάδα εργασίας ή επί ποσοστοίς ή κατ' άλλον τρόπον αμειβομένους μισθωτούς. Το ως άνω επίδομα καταβάλλεται ομού μετά των αποδοχών της αδείας αναπαύσεως του μισθωτού. Εις περίπτωσιν καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, άνευ πταίσματος του μισθωτού, πριν ούτος συμπληρώση, παρά τω αυτών εργοδότη δωδεκάμηνον συνεχή απασχόλησιν, αφ' ης προσελήφθη, ή αφ' ης έλαβε το επίδομα του προηγουμένου έτους, δικαιούται μέρους του ως άνω επίδοματος αναλόγου προς τον χρόνον της εργασιακής σχέσεως, ήτις διέρρευσεν, από της προσλήψεως ή από της λήψεως του προηγουμένου επίδοματος, μέχρι της ημέρας λύσεως της συμβάσεως εργασίας.».

36. Επειδή, με την προσθήκη στον Κανονισμό Ασφαλίσεως του ΙΚΑ (βλ. Αποφ. Β1/21/6/1488/81 – ΦΕΚ 407, τεύχος Β' της 10-7-81, βλ. και ΔΕΝ 2010, τεύχος 1559, σ. Π85) ορίζεται ότι οι ημέρες ασφαλίσεως τόσο για αμειβόμενους με μηνιαίο μισθό (καθαριστές -καθαρίστριες), όσο και για αμειβόμενους με ημερομισθιο που δεν απασχολούνται καθ' όλη τη διάρκεια της εβδομάδος αυξάνονται κατά μία μονάδα εφόσον υπήρξε κατά την εβδομάδα (πλήρης) απασχόληση τουλάχιστον τριών ημερών, ενώ όταν παρέχεται εργασία με πλήρες ωράριο επί πέντε ημέρες την εβδομάδα προστίθεται 1 ημέρα ασφαλίσεως (6 ημέρες ασφαλίσεως).

37. Επειδή, στο άρθρο 5 του π.δ. 81/2003 προβλέπονται τα εξής: «1. Η χωρίς περιορισμό ανανέωση συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου είναι επιτρεπτή, αν δικαιολογείται από έναν αντικειμενικό λόγο. Αντικειμενικός λόγος υφίσταται ιδίως: Αν δικαιολογείται από τη μορφή ή το είδος ή τη δραστηριότητα του εργοδότη ή της επιχείρησης, ή από ειδικούς λόγους ή ανάγκες, εφόσον τα στοιχεία αυτά προκύπτουν αμέσως ή εμμέσως από την οικεία σύμβαση, όπως η προσωρινή αναπλήρωση μισθωτού, η εκτέλεση εργασιών παροδικού

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

χαρακτήρα, η προσωρινή σώρευση εργασίας, ή η ορισμένη διάρκεια βρίσκεται σε συνάρτηση με εκπαίδευση ή κατάρτιση, ή γίνεται με σκοπό τη διευκόλυνση μετάβασης του εργαζομένου σε συναφή απασχόληση ή γίνεται για την πραγματοποίηση συγκεκριμένου έργου ή προγράμματος ή συνδέεται με συγκεκριμένο γεγονός ή αναφέρεται στον τομέα των επιχειρήσεων αεροπορικών μεταφορών και των επιχειρήσεων που ασκούν δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών αεροδρομίου εδάφους και πτήσης. 2. Σε κάθε περίπτωση, οι λόγοι οι οποίοι δικαιολογούν την ανανέωση της σύμβασης ή σχέσης εργασίας ορισμένης χρονικής διάρκειας πρέπει να αναφέρονται στη σχετική συμφωνία των μερών, η οποία συνάπτεται εγγράφως, ή να προκύπτουν ευθέως από αυτήν. Αντίγραφο της συμφωνίας αυτής πρέπει να παραδίδεται στον εργαζόμενο αμελλητί μετά την έναρξη της προσφοράς της εργασίας του. Ο έγγραφος τύπος της ανωτέρω συμφωνίας δεν είναι απαραίτητος, όταν η ανανέωση της σύμβασης ή σχέσης εργασίας έχει εντελώς ευκαιριακό χαρακτήρα και δεν έχει διάρκεια μεγαλύτερη των δέκα (10) εργάσιμων ημερών. 3. Σε περίπτωση μη συνδρομής αντικειμενικού λόγου, όπως αυτός ορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος και εφόσον η χρονική διάρκεια των διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου υπερβαίνει συνολικά τα τρία (3) έτη, τεκμαίρεται ότι με αυτές επιδιώκεται η κάλυψη πάγιων και διαρκών αναγκών της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης με συνέπεια τη μετατροπή αυτών σε συμβάσεις ή σχέσεις εργασίας αορίστου χρόνου. Αν στο χρονικό διάστημα των τριών (3) ετών ο αριθμός των ανανεώσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας υπερβαίνει τις τρεις (3), τεκμαίρεται ότι με αυτές επιδιώκεται η κάλυψη πάγιων και διαρκών αναγκών της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης με συνέπεια τη μετατροπή των συμβάσεων αυτών σε συμβάσεις ή σχέσεις εργασίας αορίστου χρόνου. Το βάρος της ανταπόδειξης σε κάθε περίπτωση φέρει ο εργοδότης. 4. «Διαδοχικές» θεωρούνται οι συμβάσεις ή σχέσεις εργασίας ορισμένου χρόνου που καταρτίζονται μεταξύ του ίδιου εργοδότη και του ίδιου εργαζόμενου, με τους ίδιους ή παρεμφερείς όρους εργασίας και δεν μεσολαβεί μεταξύ τους χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των σαράντα πέντε (45) ημερών, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι μη εργάσιμες ημέρες. Προκειμένου περί ομίλου

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

επιχειρήσεων για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου στην έννοια του όρου ίδιου εργοδότη περιλαμβάνονται και οι επιχειρήσεις του ομίλου. 5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σε συμβάσεις ή ανανεώσεις συμβάσεων ή σχέσεις εργασίας που συνάπτονται μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος διατάγματος»

38. Επειδή, στο άρθρο 68 του ν. 3863/2010, το οποίο εντάσσεται και πλαίσιο του επίμαχου διαγωνισμού προβλέπονται αντίστοιχα τα ακόλουθα:

«1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής:

α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο.

β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας.

γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.

δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων.

ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά.

στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων.

Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων[...].»

39. Επειδή, σύμφωνα με τη διακήρυξη :

[...]2.4.3.2 «Η τεχνική προσφορά»:

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

«Ο οικονομικός φορέας στην ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος καθώς και με υπεύθυνη δήλωση δηλώνει την πλήρη αποδοχή και συμμόρφωση με τις τεχνικές προδιαγραφές και τους λοιπούς όρους της διακήρυξης, και συμμορφώνεται πλήρως με αυτούς ...»

[...]2.4.4 «Περιεχόμενα Φακέλου 'Οικονομική Προσφορά'/Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών»: «Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα II της διακήρυξης και σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3863/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει[...] Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης[...] Οι οικονομικοί φορείς που παρέχουν υπηρεσίες καθαρισμού, επί ποινή αποκλεισμού, υποχρεούνται να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής:

- α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο.
- β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας.
- γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.
- δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων.
- ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά.
- στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων.

[...]2.4.6

«Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, και ενδεικτικώς προσφορά: α) ... β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσης διακήρυξης, ...».

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

[...]«5.1.2. Τον Ανάδοχο βαρύνουν οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή της υπηρεσίας στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Ιδίως βαρύνεται με τις ακόλουθες κρατήσεις: α) Κράτηση 0,07% η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης Υπέρ της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων επιβάλλεται (άρθρο 4 Ν.4013/2011 όπως ισχύει) β) Κράτηση ύψους 0,02% υπέρ του Δημοσίου, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας, εκτός ΦΠΑ, της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης. Το ποσό αυτό παρακρατείται σε κάθε πληρωμή από την αναθέτουσα αρχή στο όνομα και για λογαριασμό της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων και Προμηθειών σύμφωνα με την, αρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016, μετά την έκδοση γ) Κράτηση 0,06% η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης υπέρ της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (άρθρο 350 παρ. 3 του ν. 4412/2016). δ) Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20%, ήτοι 0,6%.»

[...] Παράρτημα V – Όροι Ασφαλείας της Διακήρυξης στο Κεφάλαιο

«Εκπαίδευση και Προσόντα του Προσωπικού του Αναδόχου»: «Ο Ανάδοχος οφείλει, για την ικανοποίηση των Συμβατικών του Υποχρεώσεων και ανάλογα με τα καθήκοντα τα οποία αναθέτει σε αυτό, να διαθέτει κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό. Η ... παρέχει τη συγκεκριμένη εκπαίδευση στον Ανάδοχο άνευ ανταλλάγματος για το προσωπικό που ο ανάδοχος δηλώνει στην οικονομική του προσφορά ότι θα απασχολήσει στα πλαίσια εκτέλεσης αυτής. Σε περίπτωση αντικατάστασης προσωπικού κατά την εκτέλεση της σύμβασης, το κόστος εκπαίδευσης ανέρχεται στο ποσό των 50 € ανά άτομο ανά ημέρα. ...».

[...] Παράρτημα II – Οικονομική Προσφορά της Διακήρυξης:

«Στην ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος οι οικονομικοί φορείς συμπληρώνουν την οικονομική προσφορά για το συνολικό συμβατικό τίμημα. Οι οικονομικοί φορείς θα συμπληρώσουν επί ποινή αποκλεισμού στον

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

(υπο)φάκελλο 'οικονομική προσφορά' την οικονομική προσφορά του συστήματος ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη και το σχετικό αρχείο (Τιμολόγιο προσφοράς) του παραρτήματος II. Ο αριθμός των ωρών του τιμολογίου προσφοράς αναφέρεται σε ετήσια διάρκεια άρα και ο πίνακας ανάλυσης τιμολογίου προσφοράς ΣΤ1 θα συμπληρωθεί με τιμές ετήσιες.

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΕΣ ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΕΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ
ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ (ΣΤ1)**

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΚΥΡΙΑΚΕΣ – ΑΡΓΙΕΣ ΣΥΝΟΛΟ[...].

Παράρτημα IV – Τεχνικές Προδιαγραφές -όρος 4. «ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ»

«...Το προσωπικό του Αναδόχου θα παρακολουθήσει εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την απόκτηση της κατάλληλης γνώσης και πιστοποίησης που απαιτείται για την ασφαλή εργασία του στις εγκαταστάσεις των σταθμών και των τροχιών έμπροσθεν των αποβαθρών αυτών[...]. Ο Ανάδοχος θα υποβάλλει στην .... πλήρη κατάλογο του προσωπικού που πρόκειται να απασχολήσει στις εγκαταστάσεις της που θα περιλαμβάνει:

- ονοματεπώνυμο,
- αντίγραφο ΑΔΤ ή διαβατηρίου,
- αντίγραφο έγκυρου αποσπάσματος ποινικού μητρώου.

Οποιαδήποτε μετατροπή στη σύνθεση του προσωπικού καθώς επίσης και οι λόγοι που συντρέχουν γι' αυτό θα γνωστοποιείται προς έγκριση στη ... Δεδομένου του εξειδικευμένου αντικειμένου της εργασίας στο σιδηροδρομικό δίκτυο ο Ανάδοχος δεν πρέπει να αλλάζει συχνά το προσωπικό του και οι τυχόν αναγκαίες αλλαγές να μην υπερβαίνουν το 30% του συνόλου του προσωπικού που εργάζεται εγκαταστάσεις της ανά έτος. Σε περίπτωση υπέρβασης του ποσοστού αυτού θα επιβάλλεται ποινική ρήτρα ίση με το 1/100 του συμβατικού τμήματος που αντιστοιχεί στην ετήσια διάρκεια της σύμβασης....».

40. Επειδή, σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, που διέπει το σύνολο της διοικητικής δράσης, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν ελλείπει σχετική ρήτρα, να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους διαγωνιζόμενους να τηρούν, κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

τους, τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης. Αντίθετη εκδοχή, σύμφωνα με την οποία, ελλείπει σχετικής ρήτρας στη διακήρυξη, οι διαγωνιζόμενοι θα μπορούσαν να διαμορφώνουν την προσφορά τους και κάτω του ελάχιστου, κατά το νόμο, εργατικού κόστους, ο δε έλεγχος του στοιχείου αυτού δεν θα γινόταν κατά την κατάθεση των προσφορών αλλά μετά τη σύναψη της σχετικής σύμβασης, δεν παραβιάζει μόνον την αρχή της νομιμότητας της διοικητικής δράσης, αλλά δημιουργεί συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού και προσκρούει, για το λόγο αυτό και στις αρχές της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας (ΕΑΣΤΕ 134/2011, 1100/2010, 873/2010, 628/2010, 58/2009, 1344/2008, 840/2008, 791/2008, 1172/2008, 1090/2006, 4058/2001, 805/2001), αφού οδηγεί σε μειονεκτική θέση τους καλόπιστους διαγωνιζόμενους, οι οποίοι διαμορφώνουν την προσφορά τους σεβόμενοι τις απαιτήσεις του νόμου και της διακήρυξης, ως προς ό,τι αφορά τους όρους αμοιβής και ασφάλισης του απασχολούμενου προσωπικού. Η υποβολή δε ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, δύναται να πλήξει και το δημόσιο συμφέρον, στο μέτρο που ο ανάδοχος που έχει υποβάλει ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά και έχει επιτύχει την υπέρ αυτού κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού, ενδέχεται, κατά λογική ακολουθία, να επιχειρήσει κατά την εκτέλεση των υπηρεσιών να καλύψει τη ζημία που υφίσταται λόγω του ασυνήθιστα χαμηλού τιμήματος που λαμβάνει, με μείωση της ποιότητας ή και της ποσότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (βλ. πράξη 240/2007 VI Τμ. Ε.Σ.)

42. Επειδή, ο όλος μηχανισμός υποβολής και ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, δηλαδή της διαφανούς και αυστηρής διαδικασίας του διαγωνισμού, κατά την οποία η νομιμότητα συμμετοχής προϋποθέτει την εκπλήρωση τυπικών προϋποθέσεων, επιβάλλει δε (η εν λόγω αρχή) τη σύνταξη των προσφορών, σύμφωνα με τις υποδείξεις της υπηρεσίας (ΕΑ ΣΤΕ 816/2007, 26/2007).

43. Επειδή, επί του πρώτου και δεύτερου λόγου της ως άνω α' προσφυγής σημειώνονται τα ακόλουθα:

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

Επειδή, από τη συνδυασμένη ερμηνεία κι εφαρμογή των άρθρων 1.3.4 και 6.2.1 της διακήρυξης προκύπτει ότι η αρχική διάρκεια της σύμβασης, που θα υπογράψει μεταξύ της ... και του Αναδόχου θα είναι για διάστημα δύο (2) ετών. Η έναρξη ισχύος της σύμβασης θα καθοριστεί με την υπογραφή του σχετικού συμφωνητικού παροχής υπηρεσιών.»

44. Επειδή, περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 2.4.4 της διακήρυξης οι συμμετέχοντες στον διαγωνισμό οφείλουν να υπολογίσουν την οικονομική τους προσφορά με βάση τα ρητώς οριζόμενα στο Παράρτημα ΙΙ της διακήρυξης και σύμφωνα με τα στοιχεία του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010. Στο Παράρτημα ΙΙ δε ρητώς προβλέπεται ότι ο Πίνακας ανάλυσης τιμολόγιου προσφοράς ΣΤ1 θα συμπληρωθεί με τιμές ετήσιες, ήτοι, οι προσφέροντες οφείλουν να προβούν στο υπολογισμό του εργατικού κόστους για ένα μέσο έτος (συνυπολογιζόμενου εννοείται και του κόστους που από το νόμο θα επιβαρύνουν τον ανάδοχο για τα επόμενα, μετά το πρώτο έτη εκτέλεσης της σύμβασης) και κατ'επέκταση να συμπεριλάβουν όλα τα εκ του νόμου απαιτούμενα κονδύλια για τους εργαζόμενους που θα απασχολήσουν, ήτοι τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές, όπως αναλογία δώρου Πάσχα κλπ.

45. Επειδή, τα θέματα χορήγησης ετήσιας άδειας με αποδοχές στους μισθωτούς και εργατοτεχνίτες ρυθμίζονται συγκεκριμένα από τις διατάξεις του Α.Ν. 539/1945, όπως αυτός ισχύει σήμερα μετά τις τροποποιήσεις που έχει υποστεί με το άρθρο 6 του Ν. 3144/2003 και το άρθρο 1 Ν. 3302/2004 και συμπληρώθηκε με τις διατάξεις των άρθρων 24 του Ν. 3996/2011 και 53 του Ν. 4611/2019 και τροποποιήθηκε εκ νέου με τις διατάξεις του άρθρου 51 του Ν. 4808/2021. Με βάση τα οριζόμενα στο άρθρο 1 του Ν. 3302/2004 επαναφέρεται το «ημερολογιακό έτος» ως βάση χορήγησης της ετήσιας άδειας με αποδοχές των εργαζομένων. Παράλληλα, διευκρινίζεται πλήρως και συμπληρώνεται η διαδικασία λήψης της άδειας κατά τα δύο πρώτα ημερολογιακά έτη της εργασιακής σχέσης του μισθωτού. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι όλοι οι εργαζόμενοι οι οποίοι συνδέονται με σύμβαση ή σχέση εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου, δικαιούνται να λάβουν ετήσια άδεια με αποδοχές από την έναρξη της απασχόλησής τους σε συγκεκριμένη υπόχρεη επιχείρηση. Η άδεια αυτή χορηγείται από τον εργοδότη αναλογικώς (ποσοστό) με βάση το χρονικό διάστημα που απασχολήθηκε ο εργαζόμενος

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

στον εργοδότη αυτό. Η αναλογία της χορηγούμενης αδειάς υπολογίζεται βάσει ετήσιας άδειας 20 εργάσιμων ημερών επί πενθημέρου εβδομαδιαίας εργασίας και 24 εργάσιμων ημερών, επί εξαημέρου, η οποία αντιστοιχεί σε 12 μήνες συνεχή απασχόληση. Η εν λόγω διάταξη της παρ.1α του Ν. 3302/2004, όπως και η αντίστοιχη ρύθμιση του άρθρου 6 του Ν. 3144/03, καταργεί το βασικό χρόνο εργασίας -αναμονής (12 μήνες ή 10 μήνες κατά την Ε.Σ.Σ.Ε. του έτους 2002), τον οποίο έπρεπε να συμπληρώσει ο μισθωτός στον ίδιο εργοδότη για τη θεμελίωση δικαιώματος λήψης άδειας. Οι ρυθμίσεις αυτές του Νόμου 3302/2004, εφαρμόζουν τη νομολογία του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (βλ. υπόθεση C-173/1999 της 28ης-06-01), η οποία ερμήνευσε το άρθρο 7 της Οδηγίας 93/104/ΕΚ, σχετικά με τη χορήγηση ετήσιας άδειας με αποδοχές. Σύμφωνα με την εν λόγω κοινοτική ρύθμιση, όπως ερμηνεύτηκε με τη σχετική απόφαση του Δικαστηρίου, κάθε εργαζόμενος δικαιούται κατ' ελάχιστον 4 εβδομάδες άδειας κατ' έτος, η οποία δύναται να χορηγηθεί PRO RATA TEMPORIS (κατ' αναλογία του χρόνου απασχόλησης βλ. έκθεση Ευρ, Κοινοβουλίου). Ως προς το 1ο ημερολογιακό έτος εντός του οποίου προσελήφθη ο μισθωτός, ο εργοδότης υποχρεούται να χορηγεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου αναλογία - ποσοστό των ημερών αδειάς που δικαιούται ο μισθωτός, βάσει του χρονικού διαστήματος απασχόλησης στο έτος αυτό. Η αναλογία της άδειας, η οποία υπολογίζεται επί των 20 -επί πενθημέρου- και των 24 -επί εξαημέρου- ημερών, θα πρέπει να χορηγείται από τον εργοδότη έως την 31^η Δεκεμβρίου του ημερολογιακού έτους πρόσληψης ακόμη και αν δεν έχει ζητηθεί από τους εργαζόμενους. Ως προς το 2ο ημερολογιακό έτος ο μισθωτός δικαιούται να λάβει τμηματικά την άδειά του, η οποία αναλογεί στο χρόνο απασχόλησής του στο δεύτερο αυτό έτος, στον οικείο εργοδότη. Η αναλογία της άδειας υπολογίζεται εκ νέου, όπως και κατά το πρώτο ημερολογιακό έτος, με βάση τις 20 ημέρες επί πενθημέρου και τις 24 ημέρες επί εξαημέρου. Κατά τη διάρκεια του έτους αυτού και κατά το χρονικό σημείο συμπληρώσεως 12 μηνών από την ημερομηνία πρόσληψης, η άδεια επαυξάνεται κατά μία εργάσιμη ημέρα. Ως εκ τούτου, η άδεια κατά το δεύτερο ημερολογιακό έτος, η οποία θα πρέπει να χορηγηθεί από τον εργοδότη αναλογικώς ή ολόκληρη στο τέλος, έως την 31η Δεκεμβρίου του έτους αυτού, ανέρχεται στις 21 επί πενθημέρου και 25 επί εξαημέρου, εργάσιμων ημερών

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

46. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, οι συμμετέχοντες στον υπό κρίση διαγωνισμό οφείλουν να υπολογίσουν και να δηλώσουν στην οικονομική τους προσφορά και δη στο πεδίο «Κάλυψη Κανονικής Αδείας» το κόστος αντικατάστασης εργαζομένων σε κανονική άδεια, δηλαδή το επιπλέον κόστος που καλείται να καταβάλει ο εργοδότης στους εργαζόμενους, οι οποίοι αντικαθιστούν τους ευρισκόμενους σε νόμιμη κανονική άδεια εργαζομένους, κατά το χρόνο της άδειας αυτής. Η βάση, δε, υπολογισμού του κόστους αυτού, καθώς αφορά το σύνολο των αποδοχών που δικαιούνται κατά το νόμο να λάβουν οι εργαζόμενοι κατά τον επίμαχο χρόνο, συμπεριλαμβάνει τόσο τις βασικές μικτές αποδοχές συμπεριλαμβανομένων του επιδόματος και αποδοχών αδείας και των δώρων Πάσχα-Χριστουγέννων, όσο και τις αποδοχές που δικαιούνται να λάβουν για εργασία κατά τις Κυριακές, τις αργίες και τη νύχτα, δοθέντος ότι η εργασία κατά τη διάρκεια αυτών προβλέπεται τακτικά και με βεβαιότητα (ΑΕΠΠ 555/2019). Πλέον συγκεκριμένα για τον υπολογισμό του ποσού του Δώρου Πάσχα λαμβάνεται υπόψη ο τρόπος αμοιβής των εργαζομένων, δηλαδή αν αμείβονται με ημερομίσθιο ή με μισθό. Η χρονική περίοδος που υπολογίζεται το Δώρο αρχίζει από την 1 Ιανουαρίου μέχρι 30 Απριλίου κάθε έτους. Συνεπώς, αν η σχέση εργασίας διήρκεσε ολόκληρο το ανωτέρω χρονικό διάστημα δικαιούται να λάβει μισό μηνιαίο μισθό αν αμείβεται με μισθό και 15 ημερομίσθια αν αμείβεται με ημερομίσθιο. Στη έννοια των τακτικών αποδοχών περιλαμβάνονται ο μισθός ή το ημερομίσθιο, καθώς και κάθε άλλη παροχή (είτε σε χρήμα είτε σε είδος, όπως υπερεργασία, νόμιμη υπερωρία, επίδομα αδείας, επίδομα ισολογισμού, επιδόματα για τροφή, κατοικία, κτλ) εφ' όσον καταβάλλεται από τον εργοδότη σαν αντάλλαγμα της παρεχόμενης από τον εργαζόμενο εργασίας, τακτικά κάθε μήνα, ή κατ' επανάληψη περιοδικά σε ορισμένα διαστήματα του χρόνου. Στις τακτικές αποδοχές συνυπολογίζεται και το επίδομα αδείας.

47. Επειδή, εν προκειμένω, ο α' παρεμβαίνων υπέβαλε την οικονομική του προσφορά δηλώνοντας στο πεδίο «κάλυψη κανονικής αδείας» του πίνακα «ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΣΤΜ1 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 68 ΤΟΥ Ν. 3863/2010» το ποσό των 73.597,39 € για τις 8ωρες βάρδιες απασχόλησης και το ποσό των 21.756,24 € για τις 5ωρες βάρδιες απασχόλησης. Περαιτέρω, με τις από 28-07-2021 έγγραφες διευκρινίσεις που

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

υπέβαλε στον αναθέτοντα φορέα, κατόπιν σχετικής κλήσης του, με θέμα: «Ανάλυση εργατικού κόστους πλήρους & μειωμένης απασχόλησης», η εν λόγω εταιρεία διευκρίνισε στη σελίδα 2 «Αντικατάσταση Υπαλλήλων σε Άδειες» των έγγραφων διευκρινίσεών της, ότι για τον υπολογισμό των κονδυλίων που συνθέτουν την «Κάλυψη Κανονική Αδείας» της οικονομικής της προσφοράς συμπεριλαμβάνεται επί λέξει, μεταξύ άλλων, και το κάτωθι: «[...]1ο έτος σύμβασης[...]3. ΜΗ ΛΗΦΘΕΙΣΑ ΑΔΕΙΑ: Πολλαπλασιάζουμε τις 2 αναλογούσες ημέρες το έτος και αφαιρούμε τις εργοδοτικές εισφορές[...]2ο έτος σύμβασης[...]3. ΜΗ ΛΗΦΘΕΙΣΑ ΑΔΕΙΑ: Πολλαπλασιάζουμε τις 2 αναλογούσες ημέρες το έτος και αφαιρούμε τις εργοδοτικές εισφορές...». Πλην, όμως, με αυτόν τον τρόπο, ο α' παρεμβαίνων δηλώνει ότι οι αντικαταστάτες των εργαζομένων της, οι οποίοι θα κληθούν να απασχοληθούν 20 εργάσιμες ημέρες το πρώτο έτος εκτέλεσης της σύμβασης και 21 εργάσιμες ημέρες το δεύτερο έτος εκτέλεσης της σύμβασης δεν θα λάβουν την κανονική τους άδεια κατ' αναλογία των ημερών εργασίας τους και επίσης δεν θα λάβουν και την αναλογία αποδοχών της νόμιμης κανονικής άδειας που δικαιούνται για τις εν λόγω ημέρες που θα απασχοληθούν σε κάθε έτος εκτέλεσης της σύμβασης αλλά θα αποζημιωθούν για τη μη λήψη της αναλογίας κανονικής αδείας. Με αυτόν, όμως, τον τρόπο, καταρχήν, παραβιάζονται οι ως άνω διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας που δεν επιτρέπουν καμία προγενέστερη συμφωνία μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου περί εγκατάλειψης ή παραίτησης εργαζομένου εκ του δικαιώματος λήψης της κανονικής αδείας του έχει οιαδήποτε ισχύ, αλλά θεωρείται ανυπόστατη, ακόμη και εάν η συμφωνία αυτή προβλέπει την καταβολή στον εργαζόμενο αποζημίωσης. Σε κάθε δε περίπτωση εφόσον ο α' παρεμβαίνων αποδέχεται ότι οι εργαζόμενοί του θα λάβουν αποζημίωση μη ληφθείσας αδείας, όφειλε σε κάθε περίπτωση να υπολογίσει την αποζημίωση αυτή, προσαυξημένη κατά 100 %, όπως ανωτέρω αναφέρθηκε (5 παρ. 1 του Α.Ν. 539/1945), ήτοι όφειλε να πολλαπλασιάσει το μικτό ημερομίσθιο που θα λάβουν οι εργαζόμενοί της X 4 ημέρες το έτος για κάθε έτος εκτέλεσης της σύμβασης (ήτοι τις 2 αναλογούσες ημέρες το χρόνο, προσαυξημένες κατά 100 % σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία). Πλην, όμως, ο α' παρεμβαίνων ουδόλως προβαίνει στον παραπάνω υπολογισμό. Τουναντίον, κατά τον υπολογισμό της αποζημίωσης

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

μη ληφθείσας αδείας των αντικαταστατών που θα απασχολήσει, πολλαπλασιάζει το μικτό ημερομίσθιο επί δύο (2) ημέρες το έτος για κάθε έτος εκτέλεσης της σύμβασης και όχι επί (4) τέσσερις ημέρες το έτος για κάθε έτος εκτέλεσης της σύμβασης, ως όφειλε, αφού δεν θα χορηγήσει κανονική άδεια. Συνεπώς, ο πρώτος λόγος της ως άνω α' προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

48. Επειδή, οι ισχυρισμοί του αναθέτοντος φορέα και οι όμοιοι τοιαύτοι του α' παρεμβαίνοντος ότι ορθώς έχει υπολογισθεί το κόστος αντικατάστασης, διότι οι εργαζόμενοι που θα απασχοληθούν στο υπό κρίση έργο θα είναι ορισμένου χρόνου και ως εκ τούτου θα τους καταβληθεί αποζημίωση μη ληφθείσας αδείας, τυγχάνουν απορριπτέοι αφού, σύμφωνα με τις διατάξεις που προεκτέθηκαν, αφενός μεν αφενός οι ως άνω εργαζόμενοι δικαιούνται από την έναρξη της απασχόλησής τους στην εργοδότη εταιρεία να λάβουν τη νόμιμη κανονική τους άδεια είτε θα συμβληθούν με σχέση εργασίας αορίστου είτε θα συμβληθούν με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου με την εργοδότη επιχείρηση, απαγορευομένης ρητά τόσο της αρνήσεως του εργοδότη να χορηγήσει αυτήν στους εργαζόμενους του όσο και κάθε προγενέστερης σχετικής συμφωνίας, κι αφετέρου, σε περίπτωση μη χορηγήσεως από τον εργοδότη στον εργαζόμενο της κανονικής του άδειας είτε πριν τη λήξη του έτους είτε πριν τη λήξη της εργασιακής του σχέσης (σε περίπτωση εργαζόμενων με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου είτε ενός έτους, είτε λιγότερο, υποχρεούται στην καταβολή αποζημίωσης μη ληφθείσας αδείας, το οποίο αντιστοιχεί στις νόμιμες αποδοχές αδείας που θα ελάμβανε ο εργαζόμενος, προσαυξημένες κατά 100 %.

49. Επειδή, απορριπτέος τυγχάνει ο ισχυρισμός του παρεμβαίνοντος ότι: *«ο αναθέτων φορέας κατά τη σύνταξη της οικείας Διακήρυξης δεν προέβη σε ανάλυση των παραδοχών κάτω από τις οποίες υπολογίζει το εν λόγω ελάχιστο κόστος, νομίμως υπολόγισε την οικονομική προσφορά με δεδομένο ότι οι αντικαταστάτες των εργαζομένων του σε κανονική άδεια δεν θα λάβουν την κανονική άδειά τους κατά τη διάρκεια του χρόνου αντικατάστασης»* και ο ισχυρισμός του αναθέτοντος φορέα ότι: *«Από τις διευκρινίσεις της ... σελ.2 και τον υπολογισμό του κόστους αντικατάστασης προκύπτει ότι το προσωπικό που θα χρησιμοποιήσει για αντικατάσταση θα είναι ορισμένου χρόνου[...]*καθώς επίσης υπολογίζει μη ληφθείσα άδεια πολλαπλασιάζοντας

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

τις μικτές αποδοχές με τις δύο αναλογούσες ημέρες το έτος και αφαιρεί τις εργοδοτικές εισφορές υποδεικνύοντας με τον τρόπο αυτό τη μη συνέχεια της εργασιακής σχέσης. Τούτο δε διότι, ουδεμία προγενέστερη συμφωνία μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου περί εγκατάλειψης ή παραίτησης εργαζομένου εκ του δικαιώματος λήψης της κανονικής αδειάς του έχει οιαδήποτε ισχύ, αλλά θεωρείται ανυπόστατη, ακόμη και εάν η συμφωνία αυτή προβλέπει την καταβολή στον εργαζόμενο αποζημιώσεως, όπως ρητά ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 1 του Α.Ν. 539/1945, όπως συμπληρώθηκαν με το άρθρο 3 του Ν.Δ. 3755/1957. Σε κάθε δε περίπτωση, ως, ήδη, εκτέθηκε και υπό αυτήν ακόμα την παραδοχή, ο εργοδότης υποχρεούται να καταβάλλει αποζημίωση μη ληφθείσας αδειάς στον εργαζόμενο, η οποία αντιστοιχεί στις νόμιμες αποδοχές αδειάς που θα ελάμβανε ο εργαζόμενος, προσαυξημένες κατά 100 %, σύμφωνα με τα ανωτέρω.

50. Επειδή, απορριπτέος ως άνευ ερείσματος στο Νόμο τυγχάνει και ο έτερος ισχυρισμός του α' παρεμβαίνοντος ότι δεν είναι υποχρεωμένος να χορηγήσει άδεια στον μισθωτό πριν την παρέλευση 2 μηνών από την στιγμή που ο μισθωτός θα διατυπώσει το αίτημα για την άδεια, καθώς από την κείμενη εργατική νομοθεσία προκύπτει το ακριβώς αντίθετο, ήτοι προκύπτει η ρητή υποχρέωση του εργοδότη να χορηγήσει εντός το αργότερο δύο (2) μηνών από την υποβολή σχετικού αιτήματος από τον εργαζόμενο, την τακτική του άδεια, διαφορετικά οφείλει να του καταβάλλει σχετική αποζημίωση μη ληφθείσας αδειάς, προσαυξημένη σύμφωνα με τα ανωτέρω (βλ. άρθρο 4 του α.ν. 539/1945). Έτσι, εάν ο εργαζόμενος υποβάλλει προς τον εργοδότη, αίτηση περί χορήγησης αδειάς, αυτή πρέπει να του χορηγηθεί από τον εργοδότη, εντός το αργότερο διμήνου από την υποβολή του σχετικού αιτήματος και σε περίπτωση δε που δεν του χορηγηθεί η ως άνω άδεια από τον εργοδότη για οποιονδήποτε λόγο, ο τελευταίος υποχρεούται να καταβάλλει αποζημίωση μη ληφθείσας αδειάς στον εργαζόμενο, η οποία αντιστοιχεί στις νόμιμες αποδοχές αδειάς που θα ελάμβανε ο εργαζόμενος, προσαυξημένες κατά 100 %, σύμφωνα με τα ανωτέρω.

51. Επειδή, περαιτέρω, όπως προκύπτει από τις από 28/07/2021 έγγραφες διευκρινίσεις του α' παρεμβαίνοντος και ρητώς συνομολογεί με την παρέμβασή του, ο τελευταίος υπέβαλε το φάκελο της οικονομικής του

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

προσφοράς χωρίς να συμπεριλάβει και χωρίς να υπολογίσει στο εργατικό κόστος αυτής και δη στο κόστος αντικαταστατών των μόνιμων εργαζομένων που θα λάβουν την κανονική άδειά τους (πεδίο «Κάλυψη Κανονικής Αδείας» του πίνακα ανάλυσης της οικονομικής της προσφοράς) την αναλογία Δώρου Πάσχα των αντικαταστατών εργαζομένων. Τούτο δε κατά παράβαση του άρθρου 2.2.4 της διακήρυξης και του Παραρτήματος ΙΙ αυτής για τη σύνταξη της οικονομικής προσφοράς επί της βάσης ενός μέσου έτους καθώς και της κείμενης εργατικής νομοθεσίας κι, επομένως, ως βασίμως ισχυρίζεται ο α' προσφεύγων, η προσφορά του α' παρεμβαίνοντα τυγχάνει απορριπτέα.

52. Επειδή απορριπτέος τυγχάνει ο ισχυρισμός του α' παρεμβαίνοντος ότι *«Η εταιρεία μας, επομένως, με βάση την εμπειρία της και τα συνήθως συμβαίνοντα, ήτοι ότι οι εργαζόμενοι της λαμβάνουν την κανονική τους άδεια στο διάστημα από 1.5 έως 31.12 νομίμως υπολόγισε στο κόστος αντικαταστατών εργαζομένων σε κανονική άδεια μόνο αναλογία Δώρου Χριστουγέννων, δεδομένου ότι όλοι οι μισθωτοί που απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα με σχέση εξαρτημένης εργασίας για το χρονικό διάστημα (01/05/ έως 31/12 κάθε έτους ή μέρος αυτού) δικαιούνται να λάβουν ολόκληρο ή μέρος του Δώρου Χριστουγέννων.* Τούτο δε διότι, καταρχήν υπό την ανωτέρω παραδοχή ότι δηλαδή όλοι οι μόνιμοι εργαζόμενοι της εταιρείας αυτής θα έπρεπε να λάβουν την κανονική άδειά τους κατά το χρονικό διάστημα από 01/05 έως 31/12 κάθε έτους, θα υφίστατο άκυρη προγενέστερη συμφωνία της εργοδότης εταιρείας και εργαζομένου (άρνηση χορήγησης αδείας για το διάστημα από 01/01 έως 30/04). Περαιτέρω, δεδομένου ότι δεν υφίσταται συγκεκριμένη ημερομηνία έναρξης και λήξης της υπό ανάθεση σύμβασης προκειμένου να υποστηριχθεί ότι σε εκείνο το χρονικό διάστημα δεν υφίσταται επιβάρυνση Δώρου Πάσχα και ότι σε κάθε περίπτωση η προσφορά υπολογίζεται με βάση ένα μέσο έτος, ο α' παρεμβαίνων όφειλε να υπολογίσει στο πεδίο «κάλυψη κανονικής αδείας» της οικονομικής του προσφοράς αναλογία όλων των επιμέρους αποδοχών (μικτές τακτικές αποδοχές, αναλογία Δώρου Χριστουγέννων, Δώρου Πάσχα, Επιδόματος και Αποδοχών Αδείας) που αντιστοιχούν στην απασχόληση των αντικαταστατών εργαζομένων για 20 εργάσιμες ημέρες εντός του πρώτου έτους της υπό ανάθεση σύμβασης κατά τη λήψη της κανονικής αδείας των μόνιμων

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

εργαζομένων και για 21 εργάσιμες ημέρες εντός του δεύτερου έτους της υπό ανάθεση σύμβασης κατά τη λήψη της κανονικής αδειάς των μόνιμων εργαζομένων. Άλλωστε, ο α' παρεμβαίνων, κατήρτισε την οικονομική του προσφορά με βάση ένα μέσο έτος – έναν μέσο μήνα συμπεριλαμβάνοντας αναλογία για τα λοιπά κόστη που συνθέτουν το εργατικό κόστος της προσφοράς του, όπως π.χ. αναλογία Δώρου Χριστουγέννων και Επιδόματος Αδειάς για τους αντικαταστάτες εργαζόμενων, πλην, όμως, μη νομίμως κι όλως αντιφατικώς δεν υπολόγισε, και την αναλογία Δώρου Πάσχα που δικαιούνται να λάβουν οι αντικαταστάτες εργαζομένων. Συνεπώς και ο δεύτερος λόγος της α' προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

53. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω και δεδομένου ότι οι ως άνω πλημμέλειες της προσφοράς του α' παρεμβαίνοντος αρκούν για τον αποκλεισμό του από τη διαγωνιστική διαδικασία και την αποδοχή της προσφυγής, παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών λόγων της προσφυγής κατά του α' παρεμβαίνοντος.

54. Επειδή, σχετικά με τον πρώτο λόγο της ως άνω β' προσφυγής σημειώνονται τα ακόλουθα:

55. Επειδή, από τη συνδυασμένη ερμηνεία κι εφαρμογή των άρθρων 2.4.4, 2.4.6 της διακήρυξης και το άρθρο 68 Ν.3863/2010 προκύπτει ότι στην οικονομική προσφορά, μεταξύ άλλων, θα πρέπει να περιλαμβάνεται και το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων, ενώ, προσφορά που δεν συμπληρώθηκε σύμφωνα με όσα προβλέπει το άρθρο 2.4.4 της διακήρυξης για την κατάρτιση της οικονομικής προσφοράς ή/και οποία περιέχει σφάλματα, μη επιδεχόμενα διόρθωσης τυγχάνει απορριπτέα.

56. Επειδή από τη ρύθμιση του άρθρου 1 του Ν. 3302/2004 προκύπτει ότι, κάθε εργαζόμενος κατά το πρώτο έτος απασχόλησής του στην οικεία εργοδότηρια επιχείρηση δικαιούται να λάβει ετήσια άδεια είκοσι εργάσιμων ημερών, κατά δε το δεύτερο έτος απασχόλησής του η άδεια αυτή προσαυξάνεται κατά μία (1) επιπλέον ημέρα. Περαιτέρω, στην προκειμένη περίπτωση η Διακήρυξη δεν απαιτούσε εξαήμερη απασχόληση του προσωπικού καθαρισμού, αλλά πενθήμερη, όπως συνάγεται από την απαίτησή της για εργαζομένους πλήρους απασχόλησης (8ωρο), με

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

αποτέλεσμα για τους εργαζόμενους αυτούς να προστίθεται 1 ημέρα ασφαλίσεως (6 ημέρες ασφαλίσεως) κατά τα ανωτέρω (βλ. ανωτέρω Κανονισμό Ασφαλίσεως του ΙΚΑ Αποφ.Β1/21/6/1488/81 – ΦΕΚ 407, τεύχος Β΄ της 10-7-81 και άρθρο 3 παρ. 16 Ν. 4504/1966). Επομένως, ως βασίμως αναφέρεται και στην προσβαλλόμενη απόφαση, οι μικτές αποδοχές που αντιστοιχούν στους αντικαταστάτες των εργαζομένων σε κανονική άδεια υπολογίζονται ως εξής: • Για το πρώτο έτος εκτέλεσης της σύμβασης: 20 αναλογούσες ημέρες αδειάς κατά το πρώτο έτος εκτέλεσης της σύμβασης Χ 1,2 (προσαύξηση της 6ης επιπλέον ημέρας για την οποία οι εργαζόμενοι σε πενθήμερη βάση θα λάβουν κανονικά της νόμιμες αποδοχές τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία) = 24 ασφαλιστικά ημερομίσθια τα οποία αποτελούν τη βάση υπολογισμού του κόστους αντικατάστασης για το πρώτο έτος εκτέλεσης της σύμβασης. • Για το δεύτερο έτος εκτέλεσης της σύμβασης: 21 αναλογούσες ημέρες αδειάς κατά το δεύτερο έτος εκτέλεσης της σύμβασης (επαύξηση κατά μία επιπλέον ημέρα αδειάς σε σχέση με το πρώτο έτος) Χ 1,2 (προσαύξηση της 6ης επιπλέον ημέρας για την οποία οι εργαζόμενοι σε πενθήμερη βάση θα λάβουν κανονικά της νόμιμες αποδοχές τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία) = 25,2 ασφαλιστικά ημερομίσθια τα οποία αποτελούν τη βάση υπολογισμού του κόστους αντικατάστασης για το πρώτο έτος εκτέλεσης της σύμβασης. Δεδομένου, ότι η υπό ανάθεση σύμβαση έχει διετή διάρκεια και το κόστος αντικατάστασης εργαζομένων σε κανονική άδεια στο 2ο έτος της σύμβασης είναι πραγματικό κόστος, με το οποίο θα επιβαρυνθεί ο ανάδοχος του έργου, προσφορά που δεν έχει συμπεριλάβει στο ετήσιο τίμημα την αναλογία του επίμαχου κόστους για το 2ο έτος της σύμβασης είναι μη νόμιμη και απορριπτή.

57. Επειδή, εν προκειμένω, ως προκύπτει από την επισκόπηση του φακέλου της υπόθεσης, ο β΄ προσφεύγων θέτει ως βάση υπολογισμού του κόστους αντικατάστασης των εργαζομένων του τα 24 ασφαλιστικά ημερομίσθια και για τα δύο έτη εκτέλεσης της σύμβασης και όχι τα 24,6, ήτοι δεν έχει συμπεριλάβει στο ετήσιο τίμημα την αναλογία του επίμαχου κόστους για το 2ο έτος της σύμβασης.

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

58. Επειδή, με την προσβαλλόμενη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής εγκρίθηκε η απόρριψη της οικονομικής προσφοράς του β' προσφεύγοντος με την ακόλουθη αιτιολογία:

«... 2. Για την Εταιρεία ...

A. Δικαιολογητικά συμμετοχής και Τεχνική Προσφορά

Δεν αποτυπώνονται στοιχεία για τα οποία να συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού

B. Οικονομική Προσφορά

Η Επιτροπή αφού εξέτασε την οικονομική προσφορά της συμμετέχουσας εταιρείας ... και τις διευκρινίσεις που ζητήθηκαν από την Επιτροπή και εστάλησαν εμπρόθεσμα μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ, διαπίστωσε τα εξής: Ο τρόπος υπολογισμού στην ανάλυση του εργατικού κόστους στα πλαίσια παροχής διευκρινιστικών στοιχείων, τα οποία ζητήθηκαν από την εν λόγω εταιρεία και συγκεκριμένα στον τρόπο υπολογισμού της κάλυψης αντικαταστάτη, η προσφέρουσα εταιρεία έχει υπολογίσει 24 ασφαλιστικά ημερομίσθια που αντιστοιχούν για το 1ο έτος. Επειδή η διάρκεια της σύμβασης είναι 2 έτη, ο τρόπος υπολογισμού των ανωτέρω προκύπτει: για το 1ο έτος 20 αναλογούσες ημέρες $\times 1,2 = 24$ ημερομίσθια, όπου 1,2 ο υπολογισμός και της 6ης ημέρας επί πενθημέρου (6/5) για το 2ο έτος 21 αναλογούσες ημέρες $\times 1,2 = 25,2$ ημερομίσθια, όπου 1,2 ο υπολογισμός και της 6ης ημέρας επί πενθημέρου (6/5). Άρα ΜΟ ασφαλιστικών ημερομισθίων 24,6 $((24+25,2))/2$, αντί του 24 που έχει εσφαλμένα υπολογίσει η συμμετέχουσα εταιρεία. Το εσφαλμένο αυτό αποτέλεσμα που προέκυψε από τον μη ορθό τρόπο υπολογισμού της προσφέρουσας, επηρεάζει και καθορίζει εσφαλμένα και μη νόμιμα το σύνολο του ύψους του εργοδοτικού κόστους καθώς και το ύψος του κόστους της ημερήσιας ώρας, τόσο στις οχτάωρες όσο και στις πεντάωρες βάρδιες, καθώς υπολείπονται του ελάχιστου νόμιμου κόστους σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Ο εσφαλμένος αυτός τρόπος υπολογισμού του εργατικού κόστους, δεν μπορεί να θεραπευθεί, γιατί τυχόν επανυπολογισμός των επιμέρους ποσών εκ των υστέρων με την ορθή μέθοδο, θα είχε ως αποτέλεσμα ανεπίτρεπτη αλλοίωση της οικονομικής προσφοράς. Τα ανωτέρω γεγονότα συνιστούν λόγους απόρριψης, βάσει της παρ. 2.4.6.β του Τεύχους του Διαγωνισμού».

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

59. Επειδή, απορριπτέος ως αβάσιμος και μη ερειδόμενος στη διακήρυξη τυγχάνει ο ισχυρισμός του β' προσφεύγοντος ότι η διακήρυξη απαιτούσε την αναφορά στο τιμολόγιο προσφοράς των ωρών απασχόλησης σε ετήσια διάρκεια και ότι ο πίνακας ανάλυσης τιμολογίου προσφοράς ΣΤ1 έπρεπε να συμπληρωθεί με τιμές ετήσιες, καθώς το ανωτέρω περιεχόμενο της διακήρυξης δεν έχει την έννοια ότι για τον υπολογισμό του ετήσιου τιμήματος που θα δηλώσουν οι υποψήφιοι ανάδοχοι δεν πρέπει να ληφθούν υπόψιν κόστη που από το νόμο θα επιβαρύνουν τον ανάδοχο για τα επόμενα, μετά το πρώτο έτη εκτέλεσης της σύμβασης. Εξάλλου, η φράση «ετήσιες τιμές» ως προς το εργατικό κόστος δεν σημαίνει «τιμές πρώτου μόνο έτους», ούτε υπάρχει όρος στη διακήρυξη που να επιτρέπει σε οποιονδήποτε συμμετέχοντα να παραλείψει να συνυπολογίσει στην οικονομική του προσφορά οποιοδήποτε πραγματικό εργατικό κόστος της σύμβασης. Με δεδομένο ότι η προσφορά υποβάλλεται για συγκεκριμένη σύμβαση, δεν μπορεί παρά υποχρεωτικά να λαμβάνει υπόψη της την διάρκεια της σύμβασης αυτής, για τον υπολογισμό του εργατικού κόστους και να καταλήγει – υποχρεωτικά - σε ετήσιο ποσό το οποίο, πολλαπλασιαζόμενο επί τα έτη της σύμβασης, δεν θα υπολείπεται του συνολικού εργατικού κόστους της σύμβασης. Διαφορετικά η «ετήσια τιμή» είναι ποσό κατώτερο του ελάχιστου νόμιμου και οδηγεί σε απαράδεκτη προσφορά (βλ. ΑΕΠΠ 1628/2021).

60. Επειδή, απορριπτέος ως μη ερειδόμενος στη διακήρυξη είναι και ο έτερος ισχυρισμός του β' προσφεύγοντος ότι: *«σε καμία διάταξη της Διακήρυξης, δεν προβλέπεται ότι το προσωπικό θα παραμείνει σταθερό και αμετάβλητο, ούτε υπάρχει κάποια όμοια διατύπωση που να υποχρέωνε τους διαγωνιζομένους να υπολογίσουν το εργατικό κόστος με το δεδομένο ότι το προσωπικό που θα απασχολούν κατά την έναρξη της σύμβασης θα παραμείνει ίδιο και αμετάβλητο για όλη τη διάρκεια αυτής»*. Και τούτο διότι, αφενός, όπως προκύπτει από τα οριζόμενα στο Παράρτημα IV – Τεχνικές Προδιαγραφές, 4. «ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, σύμφωνα με τα οποία *«δεδομένου του εξειδικευμένου αντικείμενου της εργασίας στο σιδηροδρομικό δίκτυο ο Ανάδοχος δεν πρέπει να αλλάζει συχνά το προσωπικό του και οι τυχόν αναγκαίες αλλαγές να μην υπερβαίνουν το 30% του συνόλου του προσωπικού που εργάζεται*

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

εγκαταστάσεις της ανά έτος. Σε περίπτωση υπέρβασης του ποσοστού αυτού θα επιβάλλεται ποινική ρήτρα ίση με το 1/100 του συμβατικού τμήματος που αντιστοιχεί στην ετήσια διάρκεια της σύμβασης», «οποιαδήποτε μετατροπή στη σύνθεση του προσωπικού καθώς επίσης και οι λόγοι που συντρέχουν σε αυτό θα γνωστοποιείται προς έγκριση στη ...» προκύπτει ότι οι όροι της διακήρυξης έχουν συνταχθεί με την προϋπόθεση ότι για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης θα απασχολούνται οι ίδιοι εργαζόμενοι και για τα δύο έτη της σύμβασης, αφού ρητά και με σαφήνεια προβλέπεται στη Διακήρυξη ότι ο ανάδοχος δεν πρέπει να αλλάζει συχνά το προσωπικό του και ότι οι τυχόν αναγκαίες αλλαγές δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 30% του συνόλου του προσωπικού που θα εργάζεται εγκαταστάσεις. Σε κάθε δε περίπτωση όσα αναφέρει ο β' προσφεύγων περί σύναψης περισσότερων συμβάσεων ορισμένου χρόνου, περιορισμένης χρονικής διάρκειας, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες της υπό ανάθεση 2ετούς σύμβασης προσκρούουν και στο άρθρο 5 του π.δ. 81/2003. Σε κάθε δε περίπτωση εννοείται ότι η ανά διαστήματα εναλλαγή του προσωπικού του αναδόχου, προκειμένου ο τελευταίος να επιβαρυνθεί με χαμηλότερος κόστος αντικατάστασης δεν αποτελεί αναγκαία και ως εκ τούτου επιτρεπόμενη και νόμιμη αλλαγή του απασχολούμενου προσωπικού. Συνεπώς, ο πρώτος λόγος της υπό κρίση προσφυγής πρέπει ν' απορριφθεί.

61. Επειδή, σύμφωνα με τα εκτεθέντα υπό σκέψη 7 και δοθέντος ότι κρίθηκε νόμιμος ο αποκλεισμός του β' προσφεύγοντος, αναφορικά με τον δεύτερο λόγο της β' προσφυγής, ο οποίος συνοψίζεται στο ότι οι οικονομικές προσφορές των γ' και δ' παρεμβαινόντων και των οικονομικών φορέων ... και ... παρουσιάζουν ελλείψεις ως προς τις νόμιμες κρατήσεις και ειδικότερα, ενώ το ποσοστό των κρατήσεων που θα έπρεπε να υπολογίσουν ανέρχεται 0,15564%, αυτές υπολόγισαν μικρότερο ποσοστό 0,1554%, το οποίο υπολείπεται του νομίμου λεκτέα είναι τα ακόλουθα :

62. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 5.1.2 της διακήρυξης, τον Ανάδοχο βαρύνουν οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή της υπηρεσίας στον τόπο και με τον τρόπο, που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Ιδίως βαρύνεται με τις ακόλουθες κρατήσεις:

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

α) Κράτηση 0,07% η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε . πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης υπέρ της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων επιβάλλεται (άρθρο 4 Ν.4013/2011 όπως ισχύει) $0,07\% \times 3,6\% (3+0,6) = 0,07252\%$ (α)

β) Κράτηση ύψους 0,02% (β) υπέρ του Δημοσίου, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας, εκτός ΦΠΑ, της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης. Το ποσό αυτό παρακρατείται σε κάθε . πληρωμή από την αναθέτουσα αρχή στο όνομα και για λογαριασμό της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων και Προμηθειών σύμφωνα με την . αρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016 μετά την έκδοση, (χωρίς περαιτέρω επιβάρυνση , λόγω του ότι είναι Δημόσιο και όχι Τρίτος)

γ) Κράτηση 0,06% η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε . πληρωμής . προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης υπέρ της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (άρθρο 350 . αρ. 3 του ν. 4412/2016) $0,06\% \times 3,6\% (3+0,6) = 0,06216\%$ (γ)

δ) Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού 20% εισφορά υπέρ ΟΓΑ, ήτοι 0,6% (έχουν υπολογισθεί στο α και το γ).

Σε συνέχεια των ανωτέρω, το Ύψος Νόμιμων Υπέρ Δημοσίου και Τρίτων Κρατήσεις : $(\alpha+\beta+\gamma) = 0,07252+0,02+0,06216 = 0,15468 \%$ Επομένως το συνολικό ποσοστό των νομίμων υπέρ τρίτων κρατήσεων που έχουν υπολογίσει όλες οι συμμετέχουσες εταιρείες, μεταξύ των οποίων, ο γ' και δ' παρεμβαίνοντες, ύψους 0,154%, είναι απολύτως ορθό, νόμιμο και σύμφωνο με τις απαιτήσεις της διακήρυξης. Το ανωτέρω ποσό νομίμων κρατήσεων όφειλαν οι συμμετέχοντες να αναγράψουν στο Τιμολόγιο του Παραρτήματος II της διακήρυξης και να το πολλαπλασιάσουν με το σύνολο (ΣΤ2) που περιλαμβάνει το εργατικό κόστος (ΣΤ1), το διοικητικό κόστος (ΔΚ), το ύψος αναλωσίμων (ΥΑ) και το εργολαβικό κέρδος (ΕΚ), όπερ και έπραξαν στο σύνολό τους όλες οι ανωτέρω εταιρείες. Επομένως και ο δεύτερος λόγος της προσφυγής πρέπει ν' απορριφθεί.

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

63. Επειδή, σύμφωνα με τον πρώτο λόγο της ανωτέρω γ' προσφυγής σημειώνονται τα ακόλουθα:

64. Επειδή, στον όρο 2.4.4 της διακήρυξης προβλέπεται ότι η οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων συντάσσεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα II της διακήρυξης. Στο δε Παράρτημα II της διακήρυξης ορίζεται ότι απαιτείται η συμπλήρωση πίνακα ανάλυσης τιμολογίου προσφοράς καθώς και τα απαιτούμενα στοιχεία του άρθρου 68 του ν.3863/2010.

65. Επειδή, με την προσβαλλόμενη απόφαση εγκρίθηκε η απόρριψη της οικονομικής προσφοράς της εταιρείας ... με την ακόλουθη αιτιολογία:

«... 2. Για την Εταιρεία ....

A. Δικαιολογητικά συμμετοχής και Τεχνική Προσφορά

Δεν αποτυπώνονται στοιχεία για τα οποία να συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού

B. Οικονομική Προσφορά

Η Επιτροπή αφού εξέτασε την οικονομική προσφορά της συμμετέχουσας εταιρείας .... και τις διευκρινίσεις που ζητήθηκαν από την Επιτροπή και εστάλησαν εμπρόθεσμα μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ, διαπίστωσε τα εξής: Ο τρόπος υπολογισμού στην ανάλυση του εργατικού κόστους στα πλαίσια παροχής διευκρινιστικών στοιχείων, τα οποία ζητήθηκαν από την εταιρεία ..., δεν είναι ενιαίος, με αποτέλεσμα αυτό να δημιουργεί διαφοροποιήσεις στα ποσά. Πιο συγκεκριμένα: Όλα τα ποσά που αποτυπώνονται στην ανάλυση του εργατικού κόστους είναι υπολογισμένα σε ετήσια βάση ήτοι, διαιρούνται τα ποσά αυτά διά 12 μήνες. Πλην όμως αντίθετα από τον πιο πάνω τρόπο υπολογισμού στην παράγραφο ανάλυσης της 'ΚΑΛΥΨΗΣ ΚΑΝΟΝΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ, αντί η προσφέρουσα εταιρεία να συνεχίσει τους υπολογισμούς με την ίδια μέθοδο, χρησιμοποίησε δεκαδικούς με στρογγυλοποίηση αυτών στο 2ο ή 3ο δεκαδικό ψηφίο. Συγκεκριμένα αντί για πολλαπλασιασμό με 1/12 κάνει τους υπολογισμούς πολλαπλασιάζοντας με 0,08 και αντί για πολλαπλασιασμό με 24,6/26 κάνει τους υπολογισμούς πολλαπλασιάζοντας με 0,946. Αυτός ο ανόμοιος τρόπος υπολογισμού οδηγεί σε εσφαλμένο και κάτω του νόμιμου αποτέλεσμα. Προκύπτει συνεπώς από τα παραπάνω, ότι εάν οι πράξεις είχαν γίνει με τον ίδιο υπολογιστικό τρόπο, το

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

νόμιμο ποσό για την κάλυψη κανονικής αδείας, θα ανερχόταν: α) για τις οχτάωρες βάρδιες στο ποσό των 74.225,58 € αντί του ποσού των 71.025,98 € που η προσφέρουσα έχει εσφαλμένα υπολογίσει και β) για τις πεντάωρες βάρδιες στο ποσό των 21.926,22 € αντί του ποσού των 20.981,01 € που η προσφέρουσα έχει εσφαλμένα υπολογίσει. Το εσφαλμένο αυτό αποτέλεσμα που προέκυψε από τον ανόμοιο και μη ορθό τρόπο υπολογισμού της προσφέρουσας, επηρεάζει και καθορίζει εσφαλμένα και μη νόμιμα το σύνολο του ύψους του εργοδοτικού κόστους της ημερήσιας ώρας, τόσο στις οχτάωρες όσο και στις πεντάωρες βάρδιες καθώς υπολείπονται του ελάχιστου νόμιμου κόστους σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Ο εσφαλμένος αυτός τρόπος υπολογισμού του εργατικού κόστους, δεν μπορεί να θεραπευθεί, γιατί τυχόν επαναυπολογισμός των επιμέρους ποσών εκ των υστέρων με την ορθή μέθοδο, θα είχε ως αποτέλεσμα ανεπίτρεπτη αλλοίωση της οικονομικής προσφοράς. Τα ανωτέρω γεγονότα συνιστούν λόγους απόρριψης, βάσει της παρ. 2.4.6.β του Τεύχους του Διαγωνισμού»

66. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, ο γ' προσφεύγων υπέβαλε με την προσφορά του τους απαιτούμενους κατά το Παράρτημα II της διακήρυξης πίνακες. Κατόπιν δε κλήσης της Επιτροπής Διαγωνισμού για παροχή διευκρινίσεων, ο προσφεύγων απέστειλε την ανάλυση του εργατικού κόστους για το προσωπικό πλήρους και μειωμένης απασχόλησης. Ως δε αναφέρεται στο εν λόγω έγγραφο και δεν αντιλέγει ο προσφεύγων, τα ποσά που αντιστοιχούν στις συνολικές τακτικές αποδοχές για το προσωπικό πλήρους και μειωμένης απασχόλησης διαιρούνται δια 12 μήνες και 24,6/26 ημερομίσθια, ενώ ως προς το κονδύλιο που αφορά την κάλυψη της κανονικής αδείας ο προσφεύγων πολλαπλασίασε τα σχετικά ποσά όχι με το 1/12 και 24,6/26 ως υπολόγισε τα συνολικά ποσά αλλά με συντελεστές 0,08 και 0,946 αντιστοίχως, με στρογγυλοποίηση στο δεύτερο και τρίτο δεκαδικό ψηφίο. Δοθέντος όμως ότι, ως βασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων, ο τρόπος υπολογισμού του εργατικού κόστους ανάγεται στην επιχειρηματική πολιτική έκαστου διαγωνιζόμενου υπο την προϋπόθεση τήρησης της εργατικής νομοθεσίας και των όρων της διακήρυξης, δεν μπορεί νομίμως να αποκλειστεί η προσφορά του προσφεύγοντος διότι χρησιμοποίησε στην οικονομική του προσφορά δυο διαφορετικούς τρόπους

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

υπολογισμού ως προς τα κονδύλια του εργατικού κόστους. Αλυσιτελώς ο προσφεύγων επικαλείται νομολογία των δικαστηρίων και αποφάσεις της ΑΕΠΠ περί της νομιμότητας της στρογγυλοποίησης καθώς εν προκειμένω, δεν αποτέλεσε βάση αποκλεισμού του η μη επιτρεπτή στρογγυλοποίηση αλλά ο ανόμοιος τρόπος υπολογισμού των ποσών ως προς το κονδύλιο της κάλυψης κανονικής αδείας. Επομένως, εσφαλμένως ο αναθέτων φορέας απέρριψε την προσφορά του προσφεύγοντος λόγω ανόμοιου υπολογισμού του κονδυλίου κανονικής αδείας. Ωστόσο, θα πρέπει να επισημανθεί ότι, σύμφωνα με την προσβαλλόμενη απόφαση, η προσφορά του γ' προσφεύγοντος απορρίφθηκε και για τον πρόσθετο λόγο ότι, συνεπεία του ως άνω τρόπου υπολογισμού του κονδυλίου κάλυψης κανονικής αδείας, τα σχετικά ποσά υπολείπονται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους. Επί δε της εν λόγω βάσης αποκλεισμού, ο γ' προσφεύγων ουδέν συγκεκριμένο αντιλέγει παρά μόνον γενικώς και αορίστως προβάλλει ότι η προσφορά του δεν αντίκειται στην εργατική νομοθεσία. Όμως, η χρησιμοποίηση από τον γ' προσφεύγοντα των συντελεστών 0,08 και 0,946 έχει ως αποτέλεσμα η αμοιβή του κόστους αντικαταστατών και της άδειας αντικαταστατών να μην αντιστοιχεί στην μονάδα χρόνου που ο ίδιος δήλωσε, ήτοι στον ένα μήνα του έτους και άρα να υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου κατά την εργατική νομοθεσία κόστους σχετικά με το επίμαχο κονδύλιο. Αλυσιτελώς δε ο γ' προσφεύγων προβάλλει ότι σε έτερο διαγωνισμό του αναθέτοντος φορέα κρίθηκε αποδεκτή προσφορά του στην οποία είχε ακολουθήσει τον ίδιο τρόπο υπολογισμού με ίδιες στρογγυλοποιήσεις, καταρχάς, ενόψει της αρχής της αυτοτέλειας των διαγωνισμών, αλλά και διότι, εν προκειμένω, η προσφορά του απορρίφθηκε διότι υπολείπεται του νόμιμου εργατικού κόστους ως προς το κονδύλιο κάλυψης κανονικής αδείας. Συνεπώς και δοθέντος ότι, όπως έχει νομολογιακώς κριθεί, εάν η αιτιολογία έχει πλημμέλειες, αλλά εντούτοις η πράξη είναι νόμιμη κατά το συγκεκριμένο τμήμα του διατακτικού της με άλλη αιτιολογία, το κύρος της πράξης δεν πάσχει ακυρότητα (ΣτΕ 2239/1970, 4698/1988), καθόσον η πράξη κρίνεται ορθή ως προς το διατακτικό της (βλ. Μ. ΠΙΚΡΑΜΕΝΟΣ, «Η αιτιολογία των διοικητικών πράξεων και ο ακυρωτικός δικαστικός έλεγχος», εκδ. Σάκκουλα-Αθήνα Θεσσαλονίκη, 2012, σελ. 344 επόμ.), αν και εν μέρει με πλημμελή αιτιολογία, ορθώς και κατά δεσμία

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

αρμοδιότητα ο αναθέτων φορέας απέρριψε την προσφορά του γ' προσφεύγοντος και η προσφυγή τυγχάνει απορριπτή ως αβάσιμη (βλ. και ΑΕΠΠ 1621/2021).

67. Επειδή, δοθέντος ότι κρίνεται νόμιμος ο αποκλεισμός του γ' προσφεύγοντος και σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν υπό σκέψη 7, χωρίς έννομο συμφέρον στρέφεται κατά των προσφορών των α' και δ' παρεμβαινόντων για λόγους πέραν εκείνων για τους οποίους αποκλείσθηκε ο ίδιος.

68. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η α' προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή και ν'απορριφθεί η α' παρέμβαση. Η β' προσφυγή πρέπει ν'απορριφθεί και να γίνουν δεκτές οι γ' και δ' παρεμβάσεις. Η γ' προσφυγή πρέπει ν'απορριφθεί.

69. Επειδή, πρέπει να απορριφθεί η β' παρέμβαση σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν υπό σκέψεις 6,7 και 12. Επίσης, οι α' και δ' παρεμβάσεις, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν υπό σκέψεις 6,7,11 και 13.

70. Επειδή, κατόπιν της προηγούμενης σκέψης πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε ο α' προσφεύγων και να καταπέσουν τα παράβολα που κατέθεσαν οι β' και γ' προσφεύγοντες.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την α' προσφυγή.

Απορρίπτει την α' παρέμβαση.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη κατά το προσβαλλόμενο σκέλος, σύμφωνα με το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου για την α' προσφυγή.

Απορρίπτει την β' προσφυγή.

Δέχεται την γ' παρέμβαση.

Δέχεται την δ' παρέμβαση.

Απορρίπτει την β' παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου για τη β' προσφυγή.

Αριθμός Απόφασης: 44, 45, 46/2022

Απορρίπτει την γ' προσφυγή.

Απορρίπτει την α' παρέμβαση.

Απορρίπτει τη δ' παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου για τη γ' προσφυγή.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 24-12-2021 και εκδόθηκε στις 13-1-2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΚΟΥΤΣΗΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ-ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ